

Pɔl saba cir kaplāŋ Kɔrntifa ye

Syaha fla

¹ Ndoo Pɔl kẽ ma suhu wo Yesu kãndeyärwe Sohotān ne, too saba nwo yrūhū nō wāā. Ndoo Pɔl kẽ, le tāy Yāhā ye ke n ta yee, n ba nii Yesu Crise tēnləhē. ² Wo u saba yrūhū nō wāā Yesu kãndeyärfa yawāhāfa kẽ Kɔrnti wo. Yāhā pe yee, ma pe ta ke wām, pe n wāā le Yesu Crise kāmay na. Wo u yrūhū nō wāā mpāy bya kẽ pe ma teebehe bye wo, ma -sē wo Yīnfua Yesu Crise miingbāŋ gboho. Woo kẽ pe Yīnfua tesē wo bye Yīnfua.

³ Wo Tuhufua Yāhā ma suhu wo Yīnfua Yesu Crise ne, ke ke laantār wīi pye ye kẽ, tesē pe pe yrīŋ wāā ye kẽ.

Kɔrntifa Yāhā laantār wūhū yāā Yesu Crise kāmay na

⁴ Yāhā laantār wīi lii pye ye kẽ Yesu Crise kāmay na, yalebye n syaha wāā ke kẽ loo wīi na. ⁵ Ye cā tee wāā le Yesu Crise ne, Yāhā ta ye n kayūhū yāā ye kānkai- bye wo. Koo kayūhū kẽ ye le Yāhā kapāyīi cā, ye le war. ⁶ U Yāhā Yīndefua Crise kapāyīi nnen gbāā ye laam wo, ⁷ ye n sya ke Yāhā kayūhū yāā. Koo ke ye ta ye n waha wo Yīnfua Yesu Crise wādurbaŋ sēŋ. ⁸ Woo kẽ u ga ye ta ye n yii plāhā yaha, u ma ba dur ba, waa

ma n ba yāā ye plaha laa ne ye. ⁹ Yāhā ma yē ter lii ne, ke le pye, koo gii ke ye yee, ye seefar le ke Dya Yesu Crise ne, woo wii u ma wo Yīnfua.

Pe Yesu kāndeyārfa tee ma creñcreñ Körnti wo

¹⁰ Wo nna, n ga le nar waha ye ye wo Yīnfua Yesu Crise myaha ne: -Ye wāā le, ye ma syi ye nii creñcreñ ye! -Ye nii yīmbui nen na, -tee nii laantee nen ne! ¹¹ Wo nna, ye sē yāā, cōo nwo pe n yee Klowee, u kahafa mpāy ra yar ma yee, wāhā ma ye nsoho wo. ¹² Lii le ma le na, ye kaplāñ ma ke ya wuhu na: Nwo ga yee woo ma Pōl kur ye, waa ter ga yee woo ma Apolosu kur ye, waa ga yee woo ma Pyar kur ye, waa ga yee woo ma u Yāhā Yīndefua Crise kur ye. ¹³ Tee le cā laha ma yee, u Crise sē la cer fle flē ye, ye tee nii creñcreñ. -Ye yāñ, ndoo Pōl sē kē tē ku trā na ye wīñ na ye. Ye sē maha tāā yi loho wo ndoo myaha na ye. ¹⁴ N syaha wāā Yāhā kē tē sē ye tāā yi loho wo ye, ma yi kāā Kirpusu na, Kayusu ne. ¹⁵ Loo na, waa saha yee ndoo kē n ye tāā yi loho wo ta myaha na ye. ¹⁶ Cīnde, n maha Tefanase kahafa tāā yi loho wo. N sē -sē le sya n maha waa tāā yi yāā loho wo nantāñ ye. ¹⁷ U Crise sē ra lehe wāā nawee- wātāā myaha na ye. U ra lehe wāā, n ba naa le kapāyīñ wūhū yar nawee-na. U sē ra lehe wāā, n ba naa le kapāyīñ wūhū pāā mii pe nawee- kacān wūhū pāā mii syi dyanj ye. U Crise wāku wīñ trā na, n ma le pāā nawee-kacān yor ne, le saa pii sa ye.

Yesu Crise ma Yāhā laantor ne, tesē ke fāngangbāñ ne

18 Ye sē yāā, mpāy pe wīī ga ba kлаha-, ma'a Yāhā Yīndefua Crise trā wāku wīī pāā pe ye, pe ga yee, a yīñ wee le na ye. Ma -sē yee wii poo na too sya yaha u Crise kāmay na, wo cā Yāhā fāngangbāñ kē u Crise trā wāku wīī ne. **19** Loo ne le yrūhū yaha Yāhā sabangbāñ wo ma yee, Yāhā yee:

«Mpāy pe ma laantorfa,
n ga pe laantor wūhū pye kлаha- pe kē.
Mpāy pe ma kaicāfa, n ga pe kacān wūhū sye.»

20 Loo na, ma'a nii laantorfua, laa na kaicāfua, laa na kaplāntāhā pāāfua driyē wīī na, le wāyīī -sē ma na ma ye? Yāhā gē le yar ma yee yīñ wee driyēfa kacān na ye.

21 Ye sē yāā, driyēfa laantor pe ta pe sē waha Yāhā laantor war ye. Loo ne, mpāy pe Yesu ta pe Yater, Yāhā yee ke ga poo sya yaha le Yesu kapāyīñ kāmay na, lii le n pāā driyēfa ye, pe n yee yīñ wee le na ye. **22** Yiifee- n kē laanwō wūhū n pye pe n yāā yīnde ne. Jrēkefa n kē pe kacān yāā driyē wūhū wīī na. **23** Wii poo na, wo u Crise trā wāku wīī pāā nawee- ye. Loo nde ncafūhū yigi pe Yiifee- kē; mpāy pe wee Yiifee- ye, poo n yee yīñ wee le na ye. **24** Yesu kāndeyārfa bye, mpāy pe ma Yiifee-, tesē mpāy ne pe wee Yiifee- ye, poo ye u Crise ma Yāhā fāngangbāñ, ma maha ma ke laantor. **25** Yāhā wūhū nkāy nawee- n yee yīñ wee ke na ye, ke ter gboho nawee- laantor wūhū na. Tesē, Yāhā wūhū nkāy nawee- n yee fānga wee ke na ye, ke ter gboho nawee- fānga na.

26 Wo nna, tee wee ngaa driyēfa yīnde na ye, Yāhā n -sē ye yāñ yi, -ye loo yāñ! Ye laam wo,

kaicāfa sē nihi ye, fāngafa sē nihi ye, nangbām sē nihi ye. ²⁷ Mpāy pe wee kaicāfa driyēfa yīnde na ye, Yāhā poo yāŋ yi, ma fyar yaha mpāy na pe ma kaicāfa driyēfa yīnde na. Mpāy pe wee fāngafa driyēfa yīnde na ye, Yāhā poo yāŋ yi, ma fyar yaha mpāy na pe ma fāngafa driyēfa yīnde na. ²⁸ Mpāy pe ma naflam, driyēfa sē pe yāŋ nawee draha wo ye, ma suhu mpāy ne pe wee ngaa driyēfa yīnde na ye, Yāhā poo yāŋ yi, ma -sē pe driyēfa fānga wī kua, ²⁹ nawee waa ma n waha u ya sey Yāhā yaha ye ye.

³⁰ Yāhā -sē ye ta ye n seefar le Yesu Crise ne, woo kē u laantor le nawee laam wo. Woo kāmay na wo sroŋ Yāhā yīnde na, wo nii Yāhā wām, wo maha wāsyayaha yāā. ³¹ Loo ne, le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

«Waa sē yai u naa u ya sey ye,
u yai u naa Yīnfua Yāhā koo sey.»

2

Yesu Crise trā wāku wī loo le ma yīŋ

¹ Wo nna, tē ba ka ye fla na, maa le Yāhā kapāyīŋ wī pāā ye ye, ta yē kaplāŋ pye yaayaa, ta kacāyor sē maha ba ter ye kacān fla yaha ye.

² Ye sē yāā, tē pye ye nsoho wo, n ba yee n saa laa pāā ye ye mii Yesu Crise wī ya sē ne, tesē u trā wāku wī ne ye. ³ Tē pye ye fla na, fānga sē pye ra na ye, n naa n fya ma sya naa n sege.

⁴ Kaplāŋ nkāy tē naa n pāā ke pye gbēgbē, ke sē pye kacāyor kaplāntāhā ye. Yāhā Yrā Fānga pye ra kaplāŋ na, ma ta nawee- n naa ke kaplāŋ sya.

⁵ Loo na, driyēfa laantor ter sē ne te ye ta ye n
Yesu ta ye Yater ye, Yāhā Fānga koo kē.

Yāhā laantor

⁶ Mpāy pe yīntar too Yesu Crise kānde wo, wo laantor raa wī̄ pā̄ pe ye. Driyēfa laantor ter sē ne ye, driyē yī̄nfa laantor ter sē maha ne ye, poo mpāy pe fānga ga ba pye klahā- pe ye. ⁷ Yāhā laantor wī̄ ne too n pā̄, tii driyēfa sē te war ye, te wūhū pe na. Driyē sē bii tāhā wa ye, Yāhā bii too laantor cāā gbihi ta wa wo kē, wo nayōr wāyāā wī̄ na. ⁸ Too laantor wee driyē yī̄nfa ye ye. Mii loo sē ne ye, pe saa ne pye pe Yesu Crise kuey mar boo trā̄ na ye, woo wii u ma nayōr ter bye Yī̄nfua. ⁹ Loo ne le yrūhū yaha Yāhā sabangbā̄l wo ma yee:

«Kai- nkāy nawee waa sē ke yāā yāā yī̄nde ne ye,
waa sē maha ke luhu yāā ye,
ke sē pye yāā waa laam wo ye,
Yāhā koo cāā gbihi ta
mpāy kē ke ntā̄l dye pe tā̄y.»

¹⁰ Koo kai- ngī̄ Yāhā ke yar wo na ke Yrā̄ kāmay na. Ye sē yāā, Yāhā Yrā̄ Fānga kai- bye cā, Yāhā wūhū nkāy ge ne ke sē n yi gbaa na ye. ¹¹ Ye cā, waa saha nawee laam wī̄ cā ye. Nawee yrā̄ lii le ma u laam wo, loo ne le u laam wī̄ cā. Ke syi, waa saha Yāhā laam wī̄ cā mii Yāhā Yrā̄ sē ne ye.

¹² Wii poo -sē na, driyē nge yrā̄ ter sē ne le ma wo laam wo ye. Yāhā Yrā̄ ter loo ne too yāā; Yāhā le wāā wo kē, ma yee wo waha ke kayūhū cā, kayūhū nkāy Yāhā ke wāā wo kē. ¹³ Wo koo kayūhū ngī̄ wī̄ pā̄ nawee- ye. Wo sē ke

pāā driyēfa kacāyor kaplāntāhā ne ye; Yāhā Yrā kaplāŋ nkāy le wo yē wo, koo too n pāā. Yāhā Yrā kaplāŋ kē ke ne ke Yāhā Yrā wūhū pāā.

¹⁴ Nawee wii Yāhā Yrā wee u laam wo ye, u saha Yāhā Yrā wūhū yāā ye; woo ye, yīŋ wee ke na ye. U saha ke war ye, ke n war Yāhā Yrā kāmay ya na, koo kē. ¹⁵ Nawee wii u Yāhā Yrā yāā, lii le sronj lii ne le sē sronj ye, u koo war. Woo na, nawee waa ter saha u wūhū war ye, nawee wii u sē Yāhā Yrā yāā ye. ¹⁶ Loo ne le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

«Yoo Yāhā laam wūhū cā,
ma ga waha naa ke klaha kai- ne?»

Wii poo -sē na, wo ma Yāhā Yñdefua Crise laam ter ne.

3

Yāhā tēntē- wii

¹ Wo nna, n sē ba naa kai- pāā ye ye, mii mpāy dyaŋ Yāhā Yrā laantor ma pe ye ye. Ye naa ye laam wūhū ya pye, ye pye mii pēyār dyaŋ le Yāhā Yñdefua Crise kānde wo. ² Kai- nkāy tē naa n pāā ye ye, ke pye mii yīm dyaŋ tē naa n wāā ye kē; ke ma ne pye mii wāle digi dyaŋ, ye saa ne waha yia ye. Yagaa ge na, ye saha yia ye, ye tee mii, ye laam wūhū ya tee n pye nantāŋ. ³ Ye sē yāā, tee laanyar pye yii na, wāhā ke maha ma ye nsoho wo, koo ngīl le yar ma yee, ye ye laam wūhū ya pye, ye ma mii driyēfa dyaŋ. ⁴ Ye laam wo, nwo ga yee woo ma Pōl kur ye, waa ter ga yee woo ma Apolosu kur ye. Loo nde le yar ma yee ye ma mii driyēfa dyaŋ.

⁵ Apolosu wī̄ ma lii ne? Ndoo Pōl, ta wī̄ ma lii ne, ye n nii n wā̄ wo wī̄ na? Yāhā tēntē- ya me wo ne, ke wo tēn la wo kē. Wo kāmay na ye Yesu ta ye Yater. ⁶ Le ma mii ndoo Pōl ngaa sī̄ wāsī̄ ya, Apolosu n loho ya woo ke na, Yāhā koo n -sē ke ta ke n yir. ⁷ -Ye yā̄j, u sī̄fua wee ngaa ye, u lawoofua wee ngaa ye. Yāhā gii ke ke ta ke n yir, koo kē ke ma yī̄j. ⁸ U sī̄fua ma suhu u lawoofua ne, pe ma wācēj. Pe pe tēn tē mii syi dyan, Yāhā ga ba pe dāān wāā pe kē koo syi, pe ya wuhu na.

⁹ Ye sē yāā, ndoo ma suhu Apolosu ne, wo ma mii tawarfa dyan Yāhā ye. Yii-sē ma mii tar dyan Yāhā ye. Ye maha ma mii kangbā̄j dyan ke fāā yir Yāhā kē. ¹⁰ Yāhā ndoo ta ra n waha yia, ma ke kangbā̄j nakūy kā mii kaha fāāfuayō̄ dyan. Yāhā ke laantār wī̄ nde pye ra kē. Waa ter n -sē ba fāā taha koo kaha nge nakūy na. Mpāy bye pe -sē ga ba fāā naa n taha ke na, pe pe ya yigi pe wāfāā ter ne. ¹¹ Koo kangbā̄j nakūy lii le ta wa, loo ne Yesu Crise wātañ ne ye Yater. Yī̄j wee kangbā̄j gaa ter nakūy na Yāhā ye ye. ¹² Nawee-mpāy fāā n taha ke kangbā̄j nakūy na sān wān ne; mpāy, wargbe wān ne; mpāy, ntēmbar raa ter ne kacān wee te dir na ye. Mpāy ter maha ma, pe fāā n taha katyigi ne; mpāy, nyēfar ne; mpāy, nyō̄r ne. ¹³ Yesu Crise kasāhā per maa nō, naa ga ba ta le n cā mpāy poo wān yō̄, naa saha te pye klaha- ye, wān tī̄ pe fāā naa n taha te ne. Mpāy, naa ga waha pe wān pye klaha-, le bya ga ba cā. ¹⁴ Naa ma yee ke sē wii tēn klaha-kāā koo kangbā̄j nakūy na ye, ufua ga dāān yāā. ¹⁵ Naa ma -sē wii tēn klaha- kāā, koo kangbā̄j

nge nakūy na, ufua saa dāān yāā ye. U ga nii mii nawee wii dyanj, naa u wān bye suhu, woo ya n yi le wo.

¹⁶ Ye sē cā la ma yee ye kadye ma Yāhā niisaha, Yāhā Yrā Fāngā ma ye nanem bye laam wo?

¹⁷ Nawee wii ma koo Yāhā niisaha pye klahaa, Yāhā ga woofua bya pye klahaa-. Ye sē yāā, Yāhā niisaha ma Yāhā wān. Ye bye -sē ma Yāhā niisaha.

¹⁸ N ga laa pāā ye ye, waa ma syi u u ya kar yaha le ne ye, loo ne nde: Ye laam wo, waa ma yee woo ma driyēfa laantor ter ne, u too miy yaha. -Tuu Yāhā laantor ter gbe, too tii yīñ wee te na driyēfa ye ye. Loo na, u ga nii cīnde laantorfua Yāhā ye. ¹⁹ Ye sē yāā, yīñ wee driyēfa laantor ter na Yāhā ye ye. Le ma ge ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāñ wo ma yee: «Driyēlaantorfa, Yāhā pe yigi pe ya koho kacān namihi ne.» ²⁰ Le maha ma le yrūhū yaha ma yee: «Yāhā nawee laantor ter wūhū cā. Ke cā too nde saha laa yō ye.»

²¹ Loo nde na, ye ma syi ye naa naweetee myaha gboho ye! Ye sē yāā, kai- bye ma ye wān: ²² Ndoo Pōl woo, Apolosu woo, Pyar woo, driyē wān woo, yrāñ wīñ woo, gbā wīñ woo, yagaa wūhū woo, sukūhū gaa wūhū woo, too nde bye ma ye wān. ²³ Ye -sē ma u Yāhā Yīndefua Crise wām, u Crise -sē ma Yāhā wūū.

4

Yesu Crise tēntē-

¹ Ye yai ye cā u Yāhā Yīndefua Crise tēntē- me wo ne. Yāhā wūhū nkāy nawee- sē ke cā yāā ye,

koo wo n yar nawee- na. ² Wii u -sē ma Yāhā wūhū yarfua nawee- ye, lii le ma u wīī, u yai u sron̄. ³ Le tāy ye yee ta wīī yō, laa na ye yee ta wīī sē yō ye, le tāy le pye kasāhāfa ge pe ra wīī pāā ke syi dyaŋ, le sē kai kua ra ye ye. Ndoo ge sē laa pāā nii wāpee wīī na ye; ⁴ n sē laa yāā tē tee pye ye. Loo sē -sē ne le ga ta ra n sron̄ Yāhā ye ye. Wii u ma ra kasāhāfua, woo kē Yīnfua Yesu ne. ⁵ Loo ne, ye ma syi ye cāā naa laa pāā waa wīī na mii le yale sē nō wa ye, yaliile Yīnfua Yesu ga ba dur ba. U ga ba wam wūhū gbe yi gbaa na, nawee laam wūhū bya ne. Loo na, nawee nawee woo, u ga ba u miiyūhū lay yāā Yāhā ye.

⁶ Wo nna, n wo wīī pāā ye ye, ndoo tesē Apolosu ne, ma yee ye waha ke kai- war. N yee n ga wo wīī pāā ye ye, ye n naa ye troho tāhā mii le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo mii. Ye ma syi ye naa n yee nwo wāklaha ter puar nwo wāklaha na, le n nii ye n yataŋ ta yii na ye. ⁷ Ye sē yāā, yoo nawee- ta pe wee wācēŋ pe ya ne mii Yāhā sē kē ye? Mboo nawee, kayīī lii ma ma ye, mii Yāhā sē kē ke loo wāā ma kē ye? Taa -sē loo yāā, ma tee mii sey mii Yāhā sē kē ke le wāā ma kē ye.

Yataŋ gboho ter Korntifa na

⁸ Ye sē yee la, a yii kai- cā yai wa, a ye ngbāŋ yai wa kacān ne, a wii ma sya yee wo wee ye, ye ga waha yahasee gbe? Ye ma nii yahasee ye cīnde, le yō; ye ga waha wo bya ta wo n nii yahasee ye. ⁹ Ye sē yāā, wii Yesu tēnlēhē, le wee la mii Yāhā wii ta nawee- bye kur kuę ye, mii mpāy dyaŋ pe yai wāboo ne? Driyē nge wo, pe nabuar, ma

suhu pe yāhāyīŋ tēnlēhε ne, pe yīnde ma wo na ke kai- byε wo. ¹⁰ U Yāhā Yīndefua Crise wīi ta pe n nii n yee yīŋ wee wo na ye. Yii poo -sē na, ye sē yee la ye ma laantorfa le Crise kānde wo? Fānga wee wii ye ye, yii poo -sē na, ye sē yee la fānga ma ye ye? Ye sē yee la nawee- ye myaha sey, wii poo -sē na, pe sē wo yāŋ nawee draha wo ye? ¹¹ Ma sya ba waa yagaa na, wo n fāy fāa ne, loho fāa ne, faha wān sē maha yai wo ye ye, pe wo nuhu, niisar wee wo ye ye. ¹² Wo wo yē digi yāā wii koho kasyā na. Mpāy pe wo tyεhε, wo Yāhā nar ke kaa taha pe na. Mpāy pe wo nuhu Yesu Crise wīi na, wo sē n fya koo wāfāy na ye, ke ma sya pye mii. ¹³ Nawee wii ma wāpee pāā wo wīi na, wo u yē wāā n sya kayīŋ ne. Ma sya ba waa yagaa na, wo ma kafar wāŋ syi dyan̄ driyεfa ye, wo wīi fūhū nawee- ye.

¹⁴ N sē koo kaplāŋ ngīŋ yrūhū ye kē ma yee, n ga fyar yaha ye na ye. N yee n ga ye cāā yar ke kai- ne, mii waa dyan̄ u pii ne pe ntāŋ dye u tāy. ¹⁵ Ye sē yāā, mpāy pe ye klahā le Crise kānde wāyār ne, pe ma sya nawee- nyerbua tā, tuhufa buar wee ye ye ye. Tee fe dye le Yesu kānde wo, ndoo kē n cāā ye klahā le Yesu Crise kapāyīŋ wīi ne, koo kē ndoo kē ye tuhufua le Yesu kānde wo. ¹⁶ N ga ye nar waha nde ne, -ye ra pyer ter gbe! ¹⁷ Loo ne ta n Timuti nō wāā ye ye. U ma ta dya le Yīnfua Yesu kānde wo, u ntāŋ dye ra tāy, u n sroŋ le Yesu tēn ne. U ga ba ye gbihi yar ta troho wātāhā ter ne le Yesu Crise kānde wo, tesē ta kaklahā ter ne le Yesu kāndeyārfa yawār teebehε byε wo.

¹⁸ Ye laam wo, mpāy ta yi yataŋ ne ma n yee, a ndoo saa ka ye fla na ye. ¹⁹ Yāhā ma sya, n ga ka ye fla na, le saa ma- ye. Mpāy pe yee poo ta yi pe yataŋ ne, n sē n gaha pe kaplāŋ ya luhu ye, n n gaha yāŋ pe ma waha n yia, ma pe troho tāhā le Yesu kānde wo fāŋga ne. ²⁰ Ye sē yāã, Yāhā Yai wīi na, kaplāŋ koo sē kē ke ma yīŋ ye; ma waha yia, ma naa ma troho tāhā le Yesu kānde wo fāŋga ne, loo le ma yīŋ. ²¹ Lii loo le n tāy ye ye? N ka ye fla na ye wāpēn yīmbui ne laa, n ka ye fla na laantār ne mii waa dyaŋ u pii ne pe ntāŋ dye u tāy?

5

U kapeeypyefua yai u cer yi kāã ye yawāhāfa wo

¹ Pe le pāã, a ye yawāhāfa wo tyatyāhā wīi laa ma, le wāpee! Mpāy ge pe sē cīnde Yāhā cā ye, poo kānde na le syi sē yai le pye ye. Le nde, ye laam wo, waa ma u u tuhufua cō di. ² Loo naa bye ne, ye yataŋ gboho, ma sya ta yi. Ye ma ne pye fyar ye yigi, le n nii ye fāy, ye ne ga u tyatyāhāfua cer yi kāã ye yawāhāfa wo. ³ Ndoo woo na, tē sya dey ye na, ta laam ma ye fla na. Wii tuu kapee nde pye, ndoo woofua sāhā wa wo Yīnfua Yesu kāmay na, mii n ma ye fla na. ⁴ Ye ma yii wāã Yīnfua Yesu myaha na, ta laam bya ga ba pye ye nsoho wo, Yīnfua Yesu fāŋga ne. ⁵ Ye ga ba u kapeeypyefua cer yi kāã ye yawāhāfa wo, Setane n u fāy u kadye sraha na, u tyatyāhā laampee n sya ba pye klahā-. Loo na, u ga ba sya yaha wo Yīnfua Yesu wādurba per.

6 Ye yii ka n sey ke dyan, yīŋ wee le na ye ye ye. Ye cā ncasur car ya kē, ke ke bur loho bye ta ke n fua n yir busāā. **7** Kapēe- wāpyeŋ ma mii ncasur wāŋ syi dyan ke le nii nawee laam wo. -Ye ye ncasur yi kāā yii wo, ye nii mii bur loho wāfāŋ dyan ke ma gbegbē, ncasur wee ke laam wo ye. Āwā, ye -sē ma gbegbē koo syi dyan; ye sē yāā, pe u Yāhā Yīndefua Crise boo mpar draha wo wo kapēe- wī̄ na. Woo kē wo syayaha gbar. **8** - Too naa wo syayaha gbar gbar, wo naa wo troho tāhā Yesu kānde wo, wo wo napeer miy yaha, wo tyatyāhā ne te ma mii ncasur wāŋ syi dyan! Loo na, wo ga naa wo troho tāhā Yesu kānde wo cīnde, wo nii gbegbē mii bur loho gii syi dyan ncasur wee ke wo ye.

9 Tē ba cāā saba wii yrūhū nō wāā ye ye, n ba le yrūhū u laam wo ma yee, -ye cer mpāy na pe tyatyāhā pye. **10** Driyēfa mpāy pe tyatyāhā pye, mpāy ne pe yīnde yi n too nawee- wān na, pe fufordifa ne, pe mpar yahafa ne, n sē -sē yee -ye cer pe na ye kuāŋ ne ye. Mii loo sē ne ye, ye ga waha yi kāā la pe yaha ke driyē wo? **11** N ba le yrūhū ma yee, -ye cer ye kuāŋ ne mpāy na pe pe ya ta Yesu kāndeyārfa, ma -sē tyatyāhā pye, tesē mpāy ne pe yīnde yi n too nawee- wān na, mpāy ne pe mpar yaha, pe nagblahafa ne, pe sēnwō nafāān ne, pe fufordifa ne. Ye ma n wāā naa n di ge di pe ne ye.

12-13 Driyēfa mpāy pe wee Yesu kānde wo ye, ta wī̄ sē ne poo wāsāhā ne ye. Yāhā kē ke ga ba pe sāhā. Mpāy pe -sē ma le Yesu kāndeyārfa yawāhā fla wo ye ne, ye yai ye naa poo sāhā, -

ye naa ke kai- gbihi! Le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yāhā yee: «-Ye u napee cer yi kāā ye nsoho wo!»

6

Ye ma syi ye ga naa yii sāhā driyēfa ye ye!

¹ Ye yawāhāfa laam wo, kai ma wii dye u Yesu kāndeyärwai ne, u yai la u ga u sāhā kasāhāfa mpāy fla na pe sē cīnde Yāhā cā ye? U ma ka u ne u Yesu kāndeyärwai poo yahasee ye, koo sē puar la? ² Ye sē cā la, mpāy pe ma Yāhā wām, poo me pe ga ba driyēfa sāhā sukūhū gaa laam wo? Tee -sē ga ba driyēfa sāhā, ye yai ye waha naa ye kasyīmbēhe gbihi ye nsoho wo yii ya. ³ Ye sē cā la ma yee, wo n pai yāhāyīŋ tēnlēhe sāhā sukūhū gaa laam wo? Ye -sē pye mii ye saa waha driyē nge kai- gbihi ye? ⁴ Kai ma -sē dye ye nsoho wo, driyē nge kasyīmbēhe wī na, ye tee n gaha kasāhāfa mpāy fla na pe sē cīnde Yāhā cā ye. ⁵ Loo nde yīntaha kē, ye laam wo, laantorfua waa wee wii syi tuu ga waha kai war yi u Yesu kāndeyärwai nsoho wo ye. Fyar yai te ye yigi! ⁶ Tee kai- pāā n taha yii na, le sē yō ye. Ye tee maha n gaha ke kai- ne kasāhāfa mpāy fla na pe sē cīnde Yāhā cā ye, loo cā pee.

⁷ Tee yii yee ga n sāhā kasāhā yīŋfa fla na, loo nde ma wa wāpee ye wī na. Waa ma kapee laa ter pye ye na, ye tyii le n kua kāā ye laam wo gbegbe, kayīŋ ne. Waa ma ye koho kla gaa gbe, -ye yaha le le n kua kāā ye laam wo gbegbe, kayīŋ ne. ⁸ Le -sē nde, yii ge me tee kapee- pye ye nampyeŋ- na, ma maha pe koho wān gbe. Ye

Yesu kāndeyārwai gε me tee nde pye pe na. ⁹ Ye sē cā la ma yee mpāy pe kapee- pye, pe saa ba yāā dye Yāhā yai klo wo ye? Ye ma n yii kar yaha le ne ye: Mpāy pe tyatyāhā pye, ma suhu mpar yahafa ne, tesē cayɔr lefa ne, tesē mpāy ne pe n sāy pe naawai ne, pe cawai ne, ¹⁰ tesē fufordifa ne, tesē mpāy ne pe yīnde yi n too nawee- wān na, tesē sēnwō nafāān ne, mpāy ne pe pe nampyeŋ- laam war, mpāy ne pe ma yuhunaboofa, poo mii byε saa ba yāā dye Yāhā yai klo wo ye. ¹¹ Ye laam wo, mpāy pye ke syi. Ye kapee- -sē yee laha kāā ye na, ye nii Yāhā wām, ye sron Yāhā yīnde na Yīnfua Yesu Crise kāmay na, tesē Yāhā Yrā Fāngā kāmay ne.

Ye kadye ma Yāhā niisaha

¹² Pe n yee, a nawee laam wūhū byε wāpyeŋ kānde ma u ye. Cīnde ne, ke byε sē -sē kē ke yō ye. Nawee laam wūhū byε wāpyeŋ kānde ma sya pye u ye, u sē -sē yai u nii u laam wī laa yāmpuai ye. ¹³ Pe n yee, a dir ma laha myaha na, laha ma dir myaha na. Tee -sē le cā ye yee, Yāhā ga ba te byε wī kua. Nawee kadye sē -sē nii tyatyāhā myaha na ye. Nawee kadye ma Yīnfua Yesu myaha na; tesē Yīnfua Yesu ma nawee kadye myaha na. ¹⁴ Yāhā fāngangbāŋ kāmay na, ke ba wo Yīnfua Yesu ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye mii, ke -sē ga ba wo kadye ta ke n yir gbā wo, ke nii yrāŋ na koo syi.

¹⁵ Ye sē cā la ma yee, ye kadye ma Yāhā Yīndefua Crise kadye teebεhe nkāy? Ye kadye ke -sē ma u Crise kadye teebεhe nkāy, ye sē yai

syi syi ye ke wāā le canaandi kadye ne ye. ¹⁶ Ye sē cā la ma yee, mboo wii ma ka canaandile ye, mboo tesē woo ne, ye ga wāā le, ye nii kadye nen? Loo syi ne le yrūhū yaha Yāhā sabangbāñ wo ma yee: «Naa ma suhu cō ne, pe ma pe ya gbe, pe ga nii kadye nen.» ¹⁷ Wii ma -sē wāā le Yīnfua Yesu ne, u ga nii laantee nen na Yesu ne.

¹⁸ -Ye naa n fā tyatyāhā na! Kapēe- nkāy ter ma ke pee, ke sē -sē laa pye nawee kadye sraha na ye. Wii u -sē tyatyāhā pye, u le pye u ya koho kadye sraha na. ¹⁹ Ye sē cā la ma yee, ye kadye ma Yāhā Yrā Fāngā niisaha? Yāhā le wāā ye kē, le ma ye nanem bye laam wo, ye wee yii wām ye. ²⁰ Ye sē yāā, tee par sya yē gii na kacān wee ke na ye. Koo yē kē Yesu Crise ntāñ wāwoo ne. Ye tyii ye kadye pyer n ta, nawee- n naa Yāhā sey!

7

Cō wāsyā wīī, naa wāgbe wīī ne

¹ Tee ba saba wii yrūhū nō wāā ra kē, ye ba ra yey kai- nkāy ne. N ga koo kai- yīntaha yar ye na. Ndoo ye, naa ma yee u sē cō gbe ye, koo puar. ² Tyatyāhā wīī na, naa -sē yai u cō sya, cō -sē yai u nii puai ye. Loo ga waha ta tyatyāhā wūhū saa naa n pye ye. ³ Naa yai u naa u cō wīī pye, cō bya -sē yai u naa u puai wīī pye. ⁴ Cō kadye wee u ya wāñ ye, ke ma u puai wāñ. Puai kadye wee u ya wāñ ye, ke ma u cō wāñ. ⁵ Cō tesē naa ne, ye ma n naa n tyii yii na ye! Ye -sē ga waha pāñ ta ye tyii yii na plii raa nsoho wo, ye draha yāā ye pāñ ma- Yāhā ye. Loo kur ye, -ye dur nii yii ne, mii loo sē ne ye, tee saha yia yii

na ye, Setane ga waha yia ye na, u ye ta ye n ga tyatyāhā pye kue ngaa ye. ⁶ Tē ye yar lii ne, n sē yee fāngā wīñ ne ye. Le ma yai wii ye, u ga waha le pye. ⁷ Cōo wee ra ye ye. Nawee- ma ne pye ta wāñ syi dyañ, loo le yō. Yāhā ke -sē fāngā tii wāñ nawee- kē, te ma te ya wuhu na. Nwo ma fāngā gaa ne, nwo fāngā ter -sē ma ke ya ya.

⁸ Mpāy pe ma naandar, tesē mpāy ne pe ma cabelar, ma suhu calangusyam ne, pe ma kuee ta wāñ syi dyañ pe ya ya, loo le yō. ⁹ Pe ma -sē yee pe saha yia pe ya na ye, pe pe ya sya, pe nii pe ya ye. Koo puar, pe kuee ke dyañ le n naa pe fāy.

¹⁰ Yīñfua Yesu kānde nde yar ra na ma yee, cōo ma pye puai ne, u sē yai u u puai sye ye. ¹¹ Tesē, cōo ma u puai sye, u -sē nii ke dyañ, u ma n naa waa gbe ye. Mii loo sē ne ye, u yai u ga wāñ le u puai ne. Tesē, naa sē yai u u cōo sye ye.

¹² Ndoo yē kaplāñ kē tē ga pāñ yagaa. Yesu kāndeyārfua waa ma pye cōo ne, cōo wii u sē Yesu ta u Yater ye, u cōo ma yee u ga kuee u ne, u ma syi u u cōo sye ye. ¹³ Yesu kāndeyārfua ma pye puai ne, puai wii u sē Yesu ta u Yater ye, u puai ma yee u ga kuee u ne, u ma syi u u puai sye ye. ¹⁴ Ye sē yāñ, puai wii u sē Yesu ta u Yater ye, u cōo tuu -sē ma Yesu kāndeyārfua, u cōo kāmay na u crā Yāhā na. Tesē, cōo wii u sē Yesu ta u Yater ye, u puai tuu -sē ma Yesu kāndeyārfua, u puai kāmay na u crā Yāhā na. Mii loo sē ne ye, pe kicar ga nii mii mpāy dyañ pe sē cīñde Yāhā cā ye; pe -sē mii pe crā Yāhā na pe seefa nen kāmay na, pe seefua wii u ma Yesu kāndeyārfua. ¹⁵ Puai wīñ na, u cōo ne, wii u sē Yesu ta u Yater ye, woo ma yee u ga u nampyeñ sye, le ga waha pye. Loo

nde na, laa wee pe nsoho wo nantāŋ ye. Wii u ma Yesu kāndeyārfua u tefay yāā. Yāhā wo yee wo nii wii ne yīmbui nen na, yrīŋ ne. ¹⁶ Ma sē yāā, mboo naa, ma saha le cā ma yee ma ga waha ma cōo ta u n dye Yesu kānde wo, u wāsyayaha yāā ma wāŋ syi dyan̄ ye. Ma sē yāā, mboo cōo, ma saha le cā ma yee ma ga waha ma puai ta u n dye Yesu kānde wo, u wāsyayaha yāā ma wāŋ syi dyan̄ ye.

-Ye kuee draha gii wo tee pye Yāhā n ba ye yee!

¹⁷ Lii le ma yīŋ, tee pye draha gii wo Yāhā n ba ye yee, -ye kuee koo draha wo; loo ma Yīŋfua Yesu laam wīi. Loo kānde nde ne tē n yar Yesu kāndeyārfra yawāhāfa bye na, teebēhe bye wo.

¹⁸ Wii ma pye u ba kūū le wa Yāhā n ba u yee, u ma syi u yee u ga dur u u ya ta mii u sē kūū ye. Wii ma pye u sē kūū ye Yāhā n ba u yee, u ma syi u yee u ga u ya ta mii u kūū ye. ¹⁹ Ma kūū woo, yīŋ wee le na ye; ma sē kūū woo, yīŋ wee le na ye. Lii le ma yīŋ, ma naa n sron̄ Yāhā kānde kataŋ wāyār ne. ²⁰ Taa pye draha gii wo Yāhā n ba ma yee, kuee koo draha wo! ²¹ Ma'a pye yāmpuai Yāhā n ba ma yee, ma'a syi ma naa laam ga ma yāmpar wīi na ye. Ma'a -sē ga waha yi le wo, ma yi! ²² Yāŋ, yāmpuai wii u yee Yesu kānde wo, Yīŋfua Yesu u yi wa u kapee- wāpyen̄ yāmpar wo. Wii u wee yāmpuai ye, u ma yee Yesu kānde wo, u ma Yesu yāmpuai. ²³ Ye bye, ye par sya yē gii na kacān wee ke na ye. Koo yē kē Yesu Crise ntāŋ wāwoo ne. Loo na, ye ma syi ye nii nawee- laam wūhū yāmpa ye!

24 Wo nna, ye nanem byε tee pye draha gii wo Yāhā n ba ye yee, -ye kuee koo draha wo Yāhā yaha ye!

*Naandar wī̄, cabelar wī̄ ne, tesē calangusyam
wī̄ ne*

25 Ye ba ra yey naandar wī̄ na, tesē cabelar wī̄ ne. Yīnfua Yesu sē kapān laa yar ra na poo wī̄ na ye. Tuu -sē yō̄ ra na, ma ra ta ta n sroŋ, n ga waha ta laam wī̄ yar ye na ye kayey nde wī̄ na.

26 Kayīhī nihi ter yagaa. Loo nde wī̄ na, lii le yō̄ ndoo ye, le puar naa na u kuee ke dyan̄.

27 Ma'a pye cō̄ ne, kuee u ne! Ma'a yee ma wee cō̄ ne ye, ma'a syi ma waa sya ye! **28** Ma'a cō̄ sya, kapee sē ne ye. Capua ma nii puai ye, kapee sē ne ye. Pe ma pe ya sya, wāfāy ga ba naa pe dye, n -sē n traha n wāfāy nge kuā ter pe na.

29 Wo nna, lii tē ga pā̄a ye ye, loo ne nde: Yale sē gboho kuee wo ye nantāŋ driyē̄ nge wo ye. Ma gbe yagaa na, mpāy pe ma ca ne, pe pe laam miy yaha mii mpāy dyan̄ ca wee pe ye ye. **30** Mpāy pe ma miyāhā na, pe nii pra mii mpāy dyan̄ pe wee miyāhā na ye. Mpāy pe ma nuhu na, pe pe ya ta mii mpāy dyan̄ pe wee nuhu na ye. Mpāy pe ma klafa, pe pe ya ta mii mpāy dyan̄ pe wee klafa ye. **31** Mpāy pe ma driyē̄ kai- yahasee ye, pe pe ya ta mii mpāy dyan̄ pe wee driyē̄ kai- yahasee ye ye. Ye sē yāā, wākueeyaitāŋ wee driyē̄ kai- na ye.

32 N n traha ye ma syi ye naa laam ga ye. Cō̄ wee wii ye ye, u laam ga Yīnfua Yesu wī̄ na, u ga pye mii u pyer n naa n tāy Yīnfua Yesu ye. **33** Cō̄ ma pye wii ye, u laam ga driyē̄ nge wān na, u ga pye mii u pyer n naa n tāy u cō̄ ye. **34** U laam

ma flε sī̄. Tesē, cōo wii u wee puai ye ye, capua wii ne u wee puai ye ye, pe laam ga Yīnfua Yesu wī̄ na, pe ga pye mii pe pyer n naa n tāy u ye. Pe n kε pe kadye ma suhu pe laam wūhū ne, te naa n laha. Wii u ma puai ye, u laam ga driyē nge wān na, u ga pye mii u pyer n naa n tāy u puai ye. ³⁵ N n traha ye kayūhū yāā, koo kē ta n ye yar kai- ngī̄ ne. Le sē nii mii fānga wī̄ laa ne ye. N n traha ye naa ye troho tāhā kānyī̄ wo, ye ye laam gbihi ta, ye naa n nii Yīnfua Yesu myaha na.

³⁶ Yagaa, naanfuē syi tuu ma capua ne, u ga waha le ta u yee, woo saa u sya ye. Kur kue ye, u naanfuē ma ba yee woo tee pye u capua na, u ma maha yee u saha yia naandar na ye, ma yee woo ga u capua sya, le ga waha pye. Kapee sē ne ye. ³⁷ Wii ma -sē yee, woo saa cōo sya ye, woo ga kuee naandaha, le ma pye u ya laam wī̄ ne, waa yē kapān sē ne tuu luhu ye, u ma cā u ga waha yia u ya na, u ma kuee naandaha, loo yō̄. ³⁸ Loo na, naanfuē tuu kicar yigi, u ma ba u sya cōo, le yō̄. Wii ma -sē ba sye, u sē u wūū sya cōo ye, ma kuee naandaha, loo cā maha yō̄.

³⁹ Cōo wii puai ma pye yrāŋ na u sē ku ye, u cōo yai u kuee u puai ye. U puai ma -sē ba ku u yaha, u ga waha nii puai waa ye. Le -sē yai le pye Yesu kānde na. ⁴⁰ U cōo ma -sē kuee ke dyan calangusya, le ga puar u na. Lii le ma ra ye, loo ne nde: Ta laam wo, n yee Yāhā Yrā Fānga kē ke loo yar ra na.

Wān tii pe boo mpar wān na

¹ Ye maha ba ra yey wān tii wī̄ na pe boo mpar wān na. Tee le pāā mii, wo byε kacān yāā. -Tee -sē le cā ye yee, wii ma u ya ta kaicāfua, yataŋ ma ufua na. Wii ma -sē yee u nampyen- ntāŋ dye u tāy, u koho le pe ye pe laantor wāyāā ne.

² Wii ma u ya ta kaicāfua waa syi ter, ufua sē cīnde laantor yāā wa ye. ³ Wii ma -sē yee Yāhā wī̄ gboho u laam wo, ufua cīnde laantor yāā, Yāhā woo cā yō̄.

⁴ Ye ra yey ma yee wān tii pe boo mpar wān na, Yesu kāndeyārfua ga waha te kaa laa, u saha te kaa ye. Wo cā ma yee Yāhā neŋ ya kē ke ma, mpar wān wee ngaa ye. ⁵ Nawee- mpāy ma sya plaha ma n yee, a yāhā busāā ma, yīnfua busāā ne yāhāyīŋ na kāntraha ne, ⁶ wo cā ma yee Yāhā neŋ ya kē ke ma; koo kē wo byε Tuhufua. Kai-byε yir koo ye, wo byε ma koo wām. Yīnfua nen ya kē u ma; woo kē Yesu Crise ne. Kai- byε tāhā woo kāmay na, wo byε n poho woo kāmay na.

⁷ Too kacān nde wee Yesu kāndeyārfa byε ye ye. Mpāy ma pe sē cer wa mpar wān na ye. Loo na, poosyifa ma mpar wān kar kaa, pe laam saa sya ye, pe ga naa pe ya yāŋ mii pe tee pye, pe wee gbegbε ye. ⁸ Kar saha nawee ta u n crā Yāhā na ye. Wii ma yee u sē te kaa ye, laa kayī̄ sē ne le ter u yaha ye. Wii ma te kaa, laa kayī̄ sē ne tuu ga yāā ye. ⁹ -Tee -sē yii yigi, lii tee cā ma n pye, le ma syi le mpāy ta pe n dye kāmpee wo ye, mpāy pe sē wlaha le Yesu kānde wo ye! ¹⁰ Poo nen waa syi ma ma yāā, mboo wii taa ma kaicāfua, ma maha nii kar kaa mparyaha kangbāŋ wo, u saha le war

ye. U laam wo kapee ne. Tuu -sē ma yāā le na, u bya ga dye le wo, u naa te mparyaha wān kar kaa. ¹¹ Loo nde na, u Yesu kāndeyārwē nwo wii u sē wlaha le Yesu kānde wo ye, mboo kacān ta u n dye kāmpee wo. Le -sē nde, u Yāhā Yīndefua Crise ku woo bya wī̄ na. ¹² Ye Yesu kāndeyārwai mpāy pe sē wlaha le Yesu kānde wo ye, ye ma tee n pye pe na, ma pe laam wlāhā, ye kapee pye u Crise ge na ke syi ne.

¹³ Loo ne, tē cā n ma nii mpar wān kar kaa, ta Yesu kāndeyārwē ma ra yāā, le ga u laam wlāhā, u n dye kāmpee wo, n ga yi kāā too syi kar nde wākaa wo ta kuāñ ne; n ma syi n ba ra nampyen waa ta u laam n wlāhā u ye, u n dye kāmpee wo ye.

9

Pol yee Yesu ge kē u woo lehe wāā

¹ Ta laam wee la pra driyē nge kue ye? N wee la Yesu Crise tēnlēhē? N sē wo Yīnfua Yesu yāā la yīnde ne? Ndoo sē na tē Yīnfua Yesu tēn tē ye flana, ma ye ta ye n nii Yesu kāndeyārfa? ² Mpāy ter ma sya yee ndoo wee Yesu tēnlēhē ye, yii poo yai ye cā ye nii Yesu kāndeyārfa ndoo kāmay na. Loo nde le yar, n ma Yīnfua Yesu tēnlēhē.

³ Mpāy pe ra wāpee pāā, tē ga lii yar pe na, le nde: ⁴ Too ma wo tēn na, wo bya sē yai la wo wo yē̄ digi yāā, tesē wo lawōñ ne? ⁵ Wo sē yai la le ma tāy wii ye, u Yesu kāndeyārwaisya waa ta u cōo, u n naa n taha u na u tēn na, mii Yesu tēnlēhē mpāy wāñ syi dyan̄, tesē u Yīnfua Yesu cīifa ne, tesē Pyar ne? ⁶ Wii wo syām ya la ta

tēntēwē Barnabaase ne, too yai wo naa tēn tē, wo cā naa wo yē digi yāā? ⁷ Ye le luhu yāā la pe yee, nawee ma dye seraasyiya wo, woo tuu u ya dāā u ya ya? Laa, nawee ma katyir tar le, u sē yai u te katyisan di ye? Laa, yanaha tuu yar tii naha, u sē yai u too nayīm wō ye?

⁸ Ye ma syi ye yee naweetee laam wūhū kē tē n pāā ye ye! Yāhā kānde kataŋ gē koo ngīi yar.

⁹ Ye sē yāā, kānde lii Yāhā bii le le soho Musa koho wo faale wo, le fla ngaa le yar ma yee:

«Pe naha gii ta ma yee

ke dir pua tāhā naa n yi te syir wo,

pe sē yai pe koo naha yē pua tā

too dir nde na ye.»

Ye yee la, yar ya wīī ne Yāhā bii naa n pāā koo fla na? ¹⁰ Wii bya sē na Yāhā naa n yāŋ, wii mpāy too ma ke tēntē-? Āwā, le kapān nde pāā wii gē wīī na. Wii u tar war, tesē wii ne u te dir sege ma u pua yi, pe bye pe tēn tē, ma yee pe ga ba pe dir lay yāā. ¹¹ Wo le Yesu kapāyīi pua tāhā le ye laam wo. Loo nde na, wo sē yai la wo -sē ye koho wān taa yāā ke draha wo? ¹² Mpāy ter ma, pe ye koho wān taa sya ye ye. Wii poo sē cā yai la, wo ye koho wān yāā, wo ta ter poo yaha? Wii sē -sē wo dāān yey yāā ye ye ye. Wo yēr wāfāy ter bye wāsyaŋ na, ma yee wo saa laa ta lii syi le ga waha yēr tā le Yāhā Yīndefua Crise kapāyīi wākaŋ na yaha ye ye.

¹³ Ye sē cā la ma yee, mpāy pe tēn tē Yāhā kangbāŋ wo, pe yē digi n yi koo fla na? Mpāy pe tēn tē Yāhā diŋ yisaha wo, pe ne pe lay yāā ke diŋ na. ¹⁴ Yīnfua Yesu gē maha le yar ma yee,

mpāy pe ma le kapāyī̄ pāāfa, pe yai pe naa pe dāā loo tēn na. ¹⁵ N sē -sē ta tēn dāān wī̄ yey yāā waa ye ye. N sē maha saba nwo yrūhū nō wāā ye ye ma yee, n ga ye yey loo ne ye. Loo nde ma ta ye miiyūhū. N ma sya ga ku loo wī̄ na, n ga yer le na. ¹⁶ Tē sya le kapāyī̄ pāā, n saha nii sey loo wī̄ na ye. Ye sē yāā, n taha loo tēn nde na; n ma sye n sē le kapāyī̄ pāā ye, ta wī̄ ga pee. ¹⁷ N ma le tēn tē yō̄ nuhu ne, n ga le dāān yāā. Le ma -sē nii mii tēn dyan̄ pe ra taha le na, n yai n le tē wātē ya. ¹⁸ Ta dāān -sē ma lii ne? Loo ne, n naa le kapāyī̄ pāā nawee- ye faa, n ma n naa le tēn dāān sya ye.

¹⁹ Tē sya ma pra, n wee waa yāmpuai ye, n nii ta nawee- ter bye yāmpuai draha syi wo. Loo na, n ga waha nawee- busāā yāā, pe n dye le Yesu kānde wo. ²⁰ Tē pye Yiifee- nsoho wo, n ba nii ta pe wāñ syi dyan̄. Loo ga ta ra n pe yāā pe n dye le Yesu kānde wo. Mpāy pe Yiifee- kānde yār, tē pye pe nsoho wo, tē sē -sē wee n pe kānde yār ye, n ba nii ta pe wāñ syi dyan̄. Loo ga ta ra n pe yāā pe n dye le Yesu kānde wo. ²¹ Mpāy pe wee Yiifee- ye, pe sē Yāhā kānde yār ye, tē pye pe nsoho wo, tē -sē ma Yāhā kānde wo, ma Yesu Crise kānde yār, n ba nii ta pe wāñ syi dyan̄. Loo ga ta ra n pe yāā pe n dye le Yesu kānde wo. ²² Mpāy pe sē wlaha le Yesu kānde wo ye, n ba nii ta pe wāñ syi dyan̄. Loo ga ta ra n pe yāā, n pe ta pe n wlaha le Yesu kānde wo. N naa nii ta nawee- ter bye wāñ syi dyan̄, ma yee le ma sya kлаha mii, nanem mpāy ga wāsyayaha yāā pe laam wo. ²³ N kai- bye pye le kapāyī̄ wī̄ na,

ma yee ta bya ga ba ta lay yāā.

-Ye yii plāhā, ye yahasee fla yāā le Yesu kānde wo!

²⁴ Ye cā ma yee, mpāy byε pe pe ya kihi fee ne nantrangbāŋ fla wo, pe byε n fā, nen ya -sē kē tuu ga yahasee fla yāā pe laam wo, u dāān yāā. Yii mpāy tee -sē ma le Yesu kānde wo, -ye yii plāhā ye yahasee fla yāā le laam wo! ²⁵ Mpāy byε pe n pai le fee fā, pe ga cāā naa pe ya gbihi, pe naa pe ya plāhā kai- byε ne. Pe ga naa koo byε pye pe ba waha yahasee fla yāā, pe te dāān yāā. Pe dāān -sē pye driyē kla, ke ga ba klahā-. Wii mpāy too -sē ma le Yesu kānde wo, wo ma yahasee fla yāā, dāān tii too ga yāā, driyē kla sē kē koo ne ye, koo ma wāklahayāā wee ke na ye. ²⁶ Loo ne, ndoo ra fee fā le Yesu kānde wo, ma yahasee fla wī̄ ya yāŋ. N maha ma mii mpāy dyaŋ pe pe ya sugu kāntaklon ne; ndoo sē -sē sugu faa n laa ye. ²⁷ N n yia ta kadye na, n ta kadye wāyigi cā. Mii loo sē ne ye, ndoo wii n nawee- klahā le Yesu kānde wāyār ne, n ga ba kuee kur ye.

10

Ye ma syi ye Yiifeeyale wāle wāŋ syi pye ye!

¹ Wo nna, ye ma syi ye faha wo faale wāle wī̄ na, pe pye yrāhā na tēyāfū ū klo wo, wo faale wādyaha Musa ne ye. Yāhā bii yāhāsyōr raa ta pe yīŋ na, pe byε n naa n taha too yāhāsyōr na. Yāhā bii pe ta pe byε n waha dye yi ter muhulangbāŋ telai wo, loho sē nō ge nō pe na ye. ² Te yāhāsyōr wī̄, ke muhulangbāŋ wī̄ ne, le bii nii pe byε ye wātāā gaa dyaŋ Musa myaha

na. ³ Digi gii ke pye pe ye, pe byε n naa n di, ke naa n yir yāhāyīn na. ⁴ Yāhā naa loho ta ke n naa n yi ntēmbangbāŋ gaa wo, pe byε n naa n wō. Koo ntēmbangbāŋ wīi bii nii mii Yāhā Yīndefua Crise dyaŋ, tuu pye pe ne, ma naa n taha pe na. ⁵ Loo naa byε ne, pe nawee- fāŋga busāā sē naa n luhu Yāhā ye ye, ma ku le tēyāfūū klo wo.

⁶ Koo kai- ngīi ke wo klaha kai- busāā ne, wo ma syi wo nii wo wālε wāŋ syi dyaŋ, wo naa wo lampee wūhū kε ye. ⁷ Ye ma syi ye nii poo mpāy wāŋ syi dyaŋ ye naa mpar wān tēŋ ye. Le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo pe wīi na ma yee: «Pe nawee- tege nii, ma di, ma wō. Loo kur ye, pe n yir, ma gbar.» ⁸ Ye ma syi ye dye tyatyāhā wo ye, mii wo wālε mpāy dyaŋ pe bii pe ya le le wo. Nawee- nyer sēnsye nen yīnbua n sya bii ku pe laam wo, per neŋ loo nde wīi na. ⁹ Ye ma syi ye Yīnfua Yāhā tān yāŋ ye, mii poo mpāy dyaŋ pe bii le syi pye le tēyāfūū klo wo. Yāhā n nwɔr ta te n nabuar nō boo pe laam wo. ¹⁰ Ye ma syi ye tee naa pāā Yāhā wīi na ye, mii wo wālε mpāy dyaŋ pe bii le syi pye. U gbāfua n bii pe boo.

¹¹ Koo kapee- ngīi ke wo wālε dye, ke wo klaha kai- ne. Ke yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo wii wīi na, wo waha wii wāyigi cā, wo ma syi wo naa n pye pe wāŋ syi dyaŋ ye. Ye sē yāā, wo ma cāā gii na yagaa, driyē kuayale gbe taha. ¹² Loo nde na, wii ma yee woo wlaha yō le Yesu kānde wo, u naa u ya yigi, u ma syi u ba tra yi kāā le wo ye. ¹³ Fāŋga gii ke ye tyīn n gaha kapee- wāpyeŋ kue ye, ma sya ba waa yagaa na, ke ga waha nawee- byε dye. Yāhā yē ter koho wālenj

ne wo ye, ke n sroŋ, ke saa sya koo fāŋga nge n ter nawee fāŋga na ye. Koo fāŋga nge ma nii ye tyīn n gaha kapee- wāpyeŋ kue ye yaliile wo, loo yale wo, Yāhā ga fāŋga gaa wāā ye kē ye n waha yia, ke maha ye ta ye n yi le wo.

¹⁴ Ta tā̄fa, loo nde na, ye ma syi ye naa mpar wān tēŋ ye! ¹⁵ Tee ma kaicāfa, lii tē n pāā, -ye yāŋ le le wo! ¹⁶ Wo ma wii wāā, ma nii defīi wāā n wō sekui wo, syaha wāwāā wī na Yāhā kē, loo yīntaha kē nde: Wii mpāy byε too wāā wō, wo byε seefar le u Yāhā Yīndefua Crise ntōr kāmay na. Wo ma bur la cer, ma nii wāā n di, loo yīntaha kē nde: Wii mpāy byε too wāā di, wo byε seefar le u Crise kadye kāmay na. ¹⁷ Bur neŋ ya kē ke ma. Too sya nihi mii koo bur na, wo byε wāā le, ma nii mii kadye nen dyan. Ye sē yāā, bur neŋ ya kē wo byε too wāā n di. ¹⁸ Ye maha cā ma yee, wān tii Yiisrefa pe boo, ma diŋ yi Yāhā kē, mpāy pe too wān kaa, pe seefar le ke Yāhā diŋ yisaha fla ne.

¹⁹ N sē -sē yee pe ma wān boo mpar na, yīŋ ma too mpar na, tesē wān tii ne pe boo ye. Aye, le wee ke syi ye. ²⁰ N yee, wān tii pe boo mpar na, te ma sāndāpee wān, Yāhā wān sē ne ye. N sē -sē n traha ye naa too wān nde kaa, ye seefar le sāndāpee ne ye. ²¹ Ye saha naa n wō Yīnfua Yesu sekui ne, -tee maha ga naa n wō sāndāpee sekui ne ye. Ye saha naa Yīnfua Yesu dir di, -tee maha ga naa sāndāpee dir di ye. ²² Wii ma loo pye, le sē sroŋ Yīnfua Yāhā ye ye, le saa tāy ke ye ye. Ye yee la ye fāŋga ter Yāhā wāŋ yaha?

-Ye naa Yāhā miingbāŋ ke ye kānkai- byε wo!

²³ Mpāy n yee, a kai- byε wāpyeŋ kānde ma nawee ye. Cīnde ne, kai- byε sē -sē yō ye. Kai- byε sē maha kē ke laa yō Yesu kāndeyārfa kē ye. ²⁴ Waa ma syi u naa u ya diŋ wī loo kar ye. Lii le ga nii kayī u nampyeŋ- byε ye, u naa loo kε.

²⁵ Kar rii byε pe n par kar parsaha wo, ye ga waha te byε kaa. Loo kur ye, ye ma syi ye -sē waa yey te kar yisaha ne ye! Mii loo sē ne ye, laa na ye laam saa sya ye ye ye. ²⁶ Ye sē yāā, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee: «Driyē nge ma suhu ke wān byε ne, te ma Yīnfua Yāhā wān.» ²⁷ Wii u wee Yesu kānde wo ye, woosyifua ma ye yee dir na u kaha wo, le ma tāy ye ye, ye ka. Pe ma dir rii wāā ye kē, ye te di. Ye ma syi ye -sē waa yey nwa syi dir ne ye! Mii loo sē ne ye, laa na ye laam saa sya ye ye ye. ²⁸ Waa ma -sē ye cāā yar ma yee, mparyaha kar ne pe soho, woofua wī na, ye ma syi ye te dir di ye! Ke syi, waa laam saa wlāhā u ye ye. ²⁹ Ye laam ma sya yee pe sē wlāhā ye ye ye, wii u te mparyaha kar wī pāā ye ye, woo laam ga waha wlāhā u ye. Laa na, waa ga yee, a woo kalaa ma la waa ter laam wāwlāhā wī ya na, a woo sē yai la u waha u ya laam wī pye, ³⁰ a woo ma cāā syaha wāā Yāhā kē te dir wī na, nwa pe n ga maha yee woo tee pye te dir wādi wī ne?

³¹ Loo nde na, digi kē tee n di woo, ngaa kē tee n wō woo, ngii ngii tee n pye woo, -ye naa Yāhā miingbāŋ koo ke ye kānkai- byε wo! ³² Mpāy pe ma Yiifee-, mpāy ne pe wee Yiifee- ye, mpāy ne pe ma Yesu kāndeyārfa yawāhāfa, ye ma syi ye ta ye wī n nii pe ye ntēmblaha gii syi dyaŋ pe

n kūn ke na, ma n too ye! ³³ -Ye naa n pye ra dyaŋ! N nii plāhā, ma n kε ta wī n naa n tāy nawee- byε ye, ta kānkai- byε wo. Nii wī sē ne tē n kar ye, nawee- byε kayī ne tē n kε pe kē, pe n wāsyayaha yāa.

11

¹ Tē n yāŋ u Yāhā Yīndefua Crise na mii, ye byε ye naa n yāŋ ra na ke syi, -ye ra pyer gbe!

Cōo yai u naa u ya yigi mii

² Ye sē n faha ra wī na kānkai- wo ye. Tesē, tē ye klaha kai- nkāy ne, ye ke pye. N ye sey koo ngū wī na. ³ N -sē n traha ye maha nde cā taha: U Crise woo u ma naa yīnfua, naa woo u ma u cōo yīnfua, Yāhā koo -sē ma u Crise yīnfua.

⁴ Yawāhā fla wo, naa ma nii n pāā Yāhā ye, laa na Yāhā ke kapān laa le u laam wo, u n nii le tōr pe yawāhāfa ye, u ma -sē pye u u yīŋ tā tā ngaa ne, u u Yīnfua Yesu myaha klaha- ke syi ne. ⁵ Le ga waha pye cōo kē tuu n pāā Yāhā ye ke yawāhā fla wo, laa na Yāhā ke kapān laa le u laam wo, u n nii le tōr pe yawāhāfa ye. Woo ma pye u sē u yīŋ tā tā ngaa ne ye, u u puai myaha klaha- ke syi ne. U ma wāceŋ cōo wii ne u yīŋ byε kur kāā.*

⁶ Cōo wii ma yee, u sē u yīŋ tā n tā ngaa ne ye, u yai u yīŋ kur kāā. U ma -sē cā ma yee, yīŋ wākur wī ma fyaryigi wī, u -sē ke tā naa n tā ngaa ne.

⁷ Naa woo na, u sē yai u u yīŋ tā naa n tā yawāhā wo ye, Yāhā woo ta u n ke tay, koo kē. Naa woo u ga waha Yāhā myaha gboho. Cōo woo

* **11:5** 11.5 Cōo wii pe u yīŋ kur kāā, canaandile kē Körntifa ye koo cāā na.

-sē kē u ga waha u puai myaha gboho. ⁸ Ye sē yāā, Yāhā sē cōc tāhā ma u teelaa yi ma naa tāhā ye. Naa woo kē Yāhā u tāhā, ma u teelaa yi ma cōc tāhā le ne. ⁹ Tesē, Yāhā sē naa tāhā cōc wī̄ na ye, cōc woo kē Yāhā u tāhā naa wī̄ na. ¹⁰ Loo ne, cōc yai u ngaa tā naa n tā yī̄n na yawāhā wo, pe n cā u yī̄n kor le u puai ye. Yāhāyī̄n tēnlēhē ma loo yāā, le n tāy pe ye. ¹¹ Too -sē ma Yī̄nfua Yesu kānde wo, naa wī̄ ma cōc na, cōc wī̄ bya ma naa na. ¹² Ye sē yāā, Yāhā ke naa teelaa yi ma cōc tāhā mii, Yāhā maha ta, naa see n yi cōc wo koo syi. Koo kai- bye yir Yāhā ye.

¹³ Yii ge, -ye le waha yāñ! Le sron̄ la cōc u naa n pāā Yāhā ye yawāhā wo, mii u sē u yī̄n tā tā ngaa ne ye? ¹⁴ Naa u ma mii, u ma u yīnyor ta te n tyī̄ ga far ter, le ga nii fyaryigi wī̄. ¹⁵ Cōc woo -sē nwo, u ma u yīnyor ta ke syi, le ga nii myaha ne. Ye sē yāā, cōc yīnyor n tyī̄, ma u yī̄n tā n tā. ¹⁶ Kaplāñ wātāyī̄n wī̄ ma pye wii laam wo yī̄n wātā wī̄ nde na, u cā wācāñ ya u yee, wii tesē teebeħē bye Yesu kāndeyārfa yawārfa ne, troho wātāhā gaa ter wee wo ye ye.

Yī̄nfua Yesu digi wādi

(Mat 26.26-29; Mar 14.22-25; Luke 22.15-20)

¹⁷ Kai- nkāy tē ga pāā yagaa ye wī̄ na, n saha ye sey ke wī̄ na ye. Ye ma yii wāā, ye sē kayūhū pye ye, ye kapēe- koo kē ke cā pee n gaha ye ye. ¹⁸ Pe ra cāā yar ma yee, ye ma yii wāā yawāhā na, ye yīmbuhu sē wāā le ye, ye ma creñcreñ. Ta laam wo, le ga waha pye cīñnde. ¹⁹ Ye ma nii creñcreñ, loo ge ga ta le n cā mpāy poo me pe n sron̄ le Yesu kānde wāyār ne ye laam wo.

²⁰ Ye ma yii wāā, ma yee yaa Yīnfua Yesu digi wādinj di, loo sē ne tee n pye ye. ²¹ Ye sē yāā, ye ma yee yaa di yaliile wo, wii ma pa digi gii ne, ufua ga ke kur di u ya ya. Mpāy ga kuee fāā ne, mpāy -sē ga di, pe maha defīi wō u n sya pe yigi. ²² Klē wee la ye ye, ye n ga naa n di, ye naa n wō te wo? Ye yee la Yāhā kāndeyārfa yawāhāfa wee ngaa ye? Ye n kē la ye naa fyar yaha mpāy na ngaa wee pe ye ye? Ye yee n maha lii pāā ye ye? Ndoo woo na, n saha ye sey kueekuee loo nde wīi na ye.

²³ Kaklaha gii tē yāā Yīnfua Yesu ye u dir wādinj wīi na, n le cāā yar wa ye na, loo ne nde: Yīmper gii laam wo, pe ba Yīnfua Yesu yi u napīi- kē, koo yīmper wo, u ba cāā bur gbe, ²⁴ ma syaha wāā Yāhā kē, ma ke bur la cer, ma u kānyārwai pye ma yee: «-Ye sya di, ke ma ta kadye draha wo, ta kadye gii ke wāā ye wīi na. -Ye naa ke syi pye ye naa ye laam too ra wīi na!» ²⁵ Pe di wa, u n defīi sekui gbe, ma u kānyārwai pye ma yee: «Defīi nwo ma ta ntōr draha wo, ta ntōr rii kāmay na Yāhā naambiyārfān le nawee- ne. -Ye naa defīi wo koo syi ya dyaŋ yalebyε, ye naa ye laam too ra wīi na!» ²⁶ Ye sē yāā, yalebyε ye ma nii bur di, ma nii defīi wō koo syi ya dyaŋ, Yīnfua Yesu wāku wīi ne tee n yar, u wādurba per n sya ba no.

²⁷ Loo ne, ye yawāhā wo, wii ma Yīnfua Yesu digi wādinj syi di, ma u defīi wāwōŋ syi wō, u laam yai pe sroŋ. Mii loo sē ne ye, u kapee pye Yīnfua Yesu kadye na, tesē u ntōr ne. ²⁸ Nawee yai u u ya yāŋ wa, tuu cā Yīnfua Yesu digi wādinj syi di, u defīi wāwōŋ syi ne. ²⁹ Ye sē yāā, wii ma

Yīnfua Yesu digi wādiŋ syi di, u deflī wāwōŋ syi ne, u yai u cā digitrihi ya sē kē u n di ye. U yai u cā ke ma Yīnfua Yesu kadye gē draha wo. Mii loo sē ne ye, Yāhā ga u pēn. ³⁰ Ye sē naa loo yāŋ ngaa ye; loo ne, ye laam wo nawee- busāā ma pe kadye teelaa klaha- pe ye, mpāy ma pe n yaa, mpāy ne pe ku. ³¹ Wo ma -sē yāŋ n le wo kapee-wāpyeŋ wo, wo saa pēn nantāŋ ye. ³² Yāhā ma -sē wo pēn, ke laantor le wo laam wo. Loo nde na, wo wīi saa ba pye klaha- driyēfa ne ye.

³³ Wo nna, loo ne ye ma yii wāā ma yee yaa Yīnfua Yesu dir di, -ye naa yii sēŋ! ³⁴ Ye ma cā fāā ye yigi, -ye cāā di ye kle wo! Loo na, ye saa ba tee naa n pye laa ne ke yawāhā wo, ye wāpēn yāā le na ye. Kai- nkāy ke kuee, n ma ba ka ye fla na, n ga ke war yi.

12

Yāhā Yrā le fāŋga tii wāā nawee- kē

¹ Wo nna, Yāhā Yrā le fāŋga tii wāā nawee- kē Yāhā tēn wīi na, n n traha ye ke bye cā.

² Ye cā ma yee, tee sē ba cīnde Yāhā cā wa ye, fāŋga gaa ter ba ye tyīn naa n gaha yalebye mpar wān kue ye, too tii te sē n pāā ye. ³ N n traha ye le cā laha ye yee, Yāhā Yrā Fāŋga ma pye wii laam wo, u saha yoosēn pāā Yīnfua Yesu kē ye. Tesē, wii ma yee Yesu ma Yīnfua, Yāhā Yrā Fāŋga ma u laam wo, koo kē u n waha le pāā.

⁴ Yāhā tēn fāŋga ter ma te ya wuhu na. Yāhā Yrā nen ya -sē ne, le te wāā nawee- kē. ⁵ Yīnfua Yesu nawee- taha tēn nkāy na, ke tēn wee wāceŋ ye. Ke tēn bye -sē n tē woo ya kē. ⁶ Kai- busāā

n pye, koo Yāhā neŋ ya -sē kē ke n ta nawee-n waha koo kai-pye. ⁷ Nawee nawee woo, Yāhā Yrā fāŋga gaa wāā u kē, fāŋga gii ke ga waha laa yō Yesu kāndeyārfa kē. ⁸ Ye sē yāā, Yāhā Yrā ga fāŋga wāā waa kē u n waha naa laantor kaplāŋ pāā. Le ga maha waa ter ta u n Yāhā wūhū cā yigi, u naa ke pāā nawee- ye. ⁹ Loo Yāhā Yrā nen ya kē, le ga maha fāŋga wāā waa ter kē u n Yīnfua Yesu sronj ta u Yater kānkai- bye wo. Le ga maha waa ter ta u n waha naa yanfa jaa. ¹⁰ Le ga maha waa ter ta u n waha naa laanwō wūhū pye. Le ga maha waa ter ta u n waha naa Yāhā kaplāŋ luhu u laam wo, u naa ke tōr nawee- ye. Le ga maha waa ter ta u n Yāhā Yrā kai- cā war naa n yi, kai- nkāy ne ke wee Yāhā Yrā wūhū ye. Le ga nwo ta u n waha naa yor raa ter syi pāā. Le -sē waa ta u n waha too yor ter nde kaplāŋ cā naa n tōr nawee- ye. ¹¹ Loo Yāhā Yrā nen ya ne, le koo kai- ngī kur bye pye. Nawee nawee woo, Yāhā Yrā ga fāŋga wāā ufua kē le laam wāwāā, fāŋga gii syi ke saa pye wācēŋ u nampyeŋ wāŋ ne ye.

Yesu Crise ma mii syi u kāndeyārfa ne?

¹² Ye cā kadye nen ma teebehe busāā ne. Ke teebehe wee wācēŋ ye, ke kur bye -sē kē ke wāā le, ma nii kadye nen. Yesu kāndeyārfa yawāhāfa kur bye wī ma koo syi dyaŋ. Yāhā Yīndefua Crise kāmay na, pe bye wāā le, ma nii mii kadye nen ya dyaŋ. ¹³ Wo kur bye, mpāy pe ma Yiifee-, mpāy ne pe wee Yiifee- ye, mpāy ne pe ma yāmpa, mpāy ne pe wee yāmpa ye, wo bye tāā yi loho wo, ma wāā le, ma nii kadye nen dyaŋ loo

Yāhā Yrā nen ya kāmay na. Le maha wo laam yī.

¹⁴ Kadye ma teebeħe busāā ne, tee nen ya sē ne ye. ¹⁵ Troho ga waha yee, koo wee koho draha syi wo ye, a loo nde na koo wee kadye teelaa ye. Ke ma sya loo pāā, loo kapān nde ga waha ta la ke saa nii kadye teelaa ye? ¹⁶ Nditye ga waha yee, koo wee yīnde draha syi wo ye, a loo nde na koo wee kadye teelaa ye. Nditye ma sya loo pāā, loo kapān nde ga waha ta la le saa nii kadye teelaa ye? ¹⁷ Kadye teebeħe bye ma ne pye tāñ yīmpe fla, kadye ne ga pye mii ke naa n luhu? Ke ma -sē ne pye tāñ ndityuhu fla, kadye ne ga pye mii ke naa dugu luhu? ¹⁸ Ye sē yāā, Yāhā kē ke kadye teebeħe bye ta te drē wo, ke laam wātanj. ¹⁹ Kadye ma ne pye teele nen laa ya ne, ke saa ne pye kadye ye. ²⁰ Lii ya le ma cīnde, teebeħe busāā kē ke ma kadye nen ya na.

²¹ Yīnde saha koho pye le yee, koho wīī wee loo na ye. Tesē, yīñ saha trē pye ke yee, trē wīī wee koo na ye. ²² Aye, loo saha pāā ye. Kadye teebeħe nkāy ge fāngā wee ke na ye, ke ma yee ke wee ye, kadye saha poho ye. ²³ Tesē, kadye teebeħe nkāy ge waa sē ke yāñ ngaa ye, wo sē n faha ke wīī ne ye. Loo ne, kadye teebeħe nkāy waa sē ke yāñ ye, wo ke gbihi n yigi. ²⁴ Teebeħe nkāy wo ke yāñ, ke wāgbihiyigi wīī wee wo na ye. Kadye teebeħe nkāy waa sē naa ke yāñ ngaa ye, Yāhā ta wo koo bya yāñ kadye teebeħe bye ne wāceñ. ²⁵ Loo nde na, kadye teebeħe saa naa n wāā ke ya ne, ke cer ke ya na ye. Ke ga wāā le, ke ke ya gbihi naa n yigi. ²⁶ Tesē, teele nen ma

n yaa, le ga nii mii kadye teebehe byε dyaŋ ke n yaa. Tesē, kadye teele nen ma miiyūhū yāā, le ga nii nuhu wīī kadye teebehe byε ye.

²⁷ Ye byε ye ma u Crise kadye, ye nanem byε ma u kadye teele laa. ²⁸ Loo ne, Yesu kāndeyārfa yawār teebehe byε wo, Yāhā cāā Yesu tēnlēhe poo ta. Syāŋ wuhu, ke mpāy ta pe waha naa ke kaplāŋ luhu pe laam wo, pe naa ke tōr nawee-ye. Tāā wuhu, ke mpāy ta pe naa le Yesu kapāyīī klahaa nawee- ye. Loo kur ye, ke fāngā wāā mpāy kē pe n waha laanwō wūhū pye, ma mpāy ta pe n waha yanfa jaa, mpāy ne pe koho le nawee-ye, mpāy ne pe ga waha nii yīnfa, mpāy ne pe ga waha naa yor raa ter syi pāā. ²⁹ Pe byε wee Yesu tēnlēhe ye, Yāhā sē pe byε ta pe n waha ke kaplāŋ luhu pe laam wo, ma ke tōr nawee- ye ye. Pe byε wee le Yesu kapāyīī klahafa ye. Pe byε wee laanwō wūhū pyefa ye. ³⁰ Pe byε wee yanfa wājaa fāngā ne ye. Pe byε sē me pe ga waha naa yor raa ter syi pāā ye. Pe byε sē me pe ga waha naa too yor ter nde kaplāŋ cā naa n tōr nawee- ye ye.

³¹ Yāhā tēn fāngā tii te sroŋ yō, -ye naa too ke! N ga kānde laa yar ye na, lii le yō tāŋ too Yāhā tēn fāngā nde byε na.

13

Lii le ma yīŋ, ma ter kai- byε yaha

¹ N ma sya waha driyē yor ter byε pāā, tesē yāhāyīŋ tēnlēhe yor bya ne, n ma -sē yee nawee-ntāŋ sē dye ra tāy ye, ta yē kaplāŋ ga nii yīŋ saa pye ke na ye. Ke ga nii mii gbleŋ ya dyaŋ yīŋ

wee ke na ye, gbengbeŋ gbleŋ dyaŋ. ² Laa na, n ga waha fāŋga yāã, n naa Yāhā kaplāŋ luhu ta laam wo, n naa ke tōr nawee- ye. Tesē, n ga maha waha Yāhā wūhū war, n ke kai- bye cā. Tesē, n ga maha waha Yesu ta ra Yater, n sya waha naa yāy ta te n yūhū naa n kāã. N ma sya waha koo kai-ŋii bye pye, n ma -sē yee nawee- ntāŋ sē dye ra tāy ye, n wee ngaa ye. ³ N ga waha ta koho wān bye la klaha nawee- kē, n ga waha le sya n nii wāã pe n ta kadye sraha suhu naa laam wo le kapāyii wī na; n ma -sē yee nawee- ntāŋ sē dye ra tāy ye, koo bye saa laa yō waa kē ye.

⁴ Wii, nawee- ntāŋ n dye u tāy, ufua ma laanyīn ne, u laam n tāy, u yīnde sē yi n too waa kla na ye, u sē u ya sey ye, yataŋ wee u na ye. ⁵ U sē fyaryigi wūhū pye ye, u sē u ya ya diŋ ya kē ye, u sē ncafūhū di ye. Nawee ma laa tee pye u na, u ga tyii le n kua kāã u laam wo gbegbe. ⁶ Kai- nkāy ke sē sronj ye, ke sē n tāy u ye ye. Kai- nkāy ke sronj, koo ke n tāy u ye. ⁷ Wii, nawee- ntāŋ n dye u tāy, u n tyii nawee- kapee- fohu na u kuāŋ ne. Kānkai- bye wo, u Yesu ta u Yater, u koho taha n yaha Yāhā na, u laanyīn yāã.

⁸ Wākuayāã wee ntāŋ wādye wī loo na ye. Yāhā kaplāŋ nkāy nawee ga waha ke luhu u laam wo, loo nde ga ba kua per gaa. Yāhā kaplāŋ wāpāã yor raa ter syi wo, loo nde ga ba kua per gaa. Kacān wūhū ga ba kua per gaa. ⁹ Ye sē yāã, wo saha kacān wūhū bye cā tāŋ ye. Yāhā kaplāŋ nkāy le wo laam wo, ke naneŋ ya too n war, ma ke tōr nawee- ye. ¹⁰ Kai lii le le ya kua, loo ma ba pa yaliile wo, kai- nkāy ke sē ke ya kua ye, koo

wūhū -sē ga ba kua kāā.

¹¹ Tē pye kicar, n naa n pāā, ma naa laam ga, ma naa kai- yāā kicar wāā syi dyaŋ. Tē ba le wa, n kicar wāā miy yaha. ¹² Nanga nge na, le ma mii wo ke Yāhā wūhū yāā yirfayāā ya wo, cāā-bibiile ya na. Sukūhū gaa laam wo, wo ga ba ke yāā gbegbe wo yaha ye. Nanga nge na, n sē ke kai- bye cāā tāā ye. Sukūhū gaa laam wo, n ga ba ke bye cāā, mii Yāhā ra cāā laha mii.

¹³ Loo na, kate- tāā kē ke ma, wākuayāā wee ke na ye. Koo kē ngīī: Yesu wāta Yater kānkai- bye wo, tesē koho wātahayaha ne Yāhā na, tesē ntāā wādye wīī ne. Koo kai- ngīī wo, lii le cāā ma yīī, loo ne ntāā wādyen ne.

14

-Ye naa Yāhā Yrāā tēn fāngā wūhū koo ke!

¹ -Ye naa n kē nawee- ntāā poo n naa dye ye tāā! -Ye maha naa Yāhā Yrāā tēn fāngā wūhū koo ke! Lii tee cāā ga maha naa n kē, loo ne nde: Ye waha naa Yāhā kaplāā luhu ye laam wo, ye naa ke tōr nawee- ye. ² -Ye yāā, wii u waha yor raa ter syi pāā, tii nawee waa sē te cāā ye, ufua sē ne ke pāā nawee- ye ye, u ne ke pāā Yāhā koo ya ye, koo kē. Yāhā Yrāā Fāngā kē ke ne ufua ta u n waha kai- nkāā pāā, nkāā syi ke wūhū nawee- na. ³ Wii u -sē Yāhā kaplāā luhu u laam wo, ma ke tōr nawee- ye, woo n pāā nawee- ne. U n kē pe naa n gaha yaha ye le Yesu kānde wāyār ne, pe maha pe ya plāhā pe kuee le laam wo, tesē pe maha naa laanyīn yāā. ⁴ Wii u -sē Yāhā wūhū pāā yor raa ter syi wo, woofua n kē u ka yaha ye

u ya ya le Yesu kānde wāyār ne. Wii woo u -sē Yāhā kaplāŋ luhu u laam wo, ma ke tōr nawee-ye, u n kε Yesu kāndeyārfa yawāhāfa byε pe naa n gaha yaha ye le Yesu kānde wāyār ne.

⁵ Ye byε ma waha n pāã yor raa ter syi wo, le yō. Lii tē cā n kε loo ne nde: Ye waha naa Yāhā kaplāŋ luhu ye laam wo, ye naa ke tōr nawee-ye. Loo nde yō ke wāpāã na yor raa ter syi wo, tii waa sē te cā ye. Waa ma fīhī pye, u too yor ter war, ma ke kaplāŋ yīntaha yar nawee- na, pe n naa n gaha yaha ye le Yesu kānde wāyār ne, n sē sye loo na ye. ⁶ Wo nna, loo nde na, n ga ye yey nde ne: N ma ba ka ye fla na, ma ga nii n pāã ye ne yor raa ter syi wo, tii ye sē te cā ye, le ga laa yō la ye kē? N ma -sē ba nii n pāã ye ne ye yor wo, ye ga naa ra kaplāŋ war. Loo na, n ga waha Yāhā wī̄ laa syi yar ye na, laa na laantor wī̄ laa, laa na Yāhā kapān laa tē luhu ta laam wo, laa na kaklaha wī̄ laa. Koo ga waha laa yō ye kē. ⁷ Too fle wāwuu yāŋ, kornjoŋ wāpēn ne, too rii te ma kapēn wān. Te wāpēn mii ma yee te sē n yi te ya wuhu na gbegbε ye, waa saha ke yaa war ye. ⁸ Wii u tū̄tū̄ syi wuu, ma nawee- yee naan wī̄ na, ke wāwuu mii ma yee ke sē n war ye, yoo ga waha cā u naa u ya gbihi te naan wī̄ na? ⁹ Koo syi, ye bya ye ma nii n pāã yor raa ter wo, tii waa sē te cā ye, ye kaplāŋ ga pye mii ke naa n war? Le ga nii mii wāgbleŋ ya dyaŋ tee n gble. ¹⁰ Yor ter nihi driyē wo, te byε -sē ma te yīntaha ne te ya wuhu na. ¹¹ Nawee waa ter ma n pāã ra ne, n ma yee n sē u yor ter kaplāŋ war ye, u ga naa ra yāŋ kulaafua; ta bya -sē ga naa u yāŋ

kulaafua. ¹² Tee -sē Yāhā Yrā tēn fāngā wūhū kē ye laam bye ne, fāngā wūhū nkāy ke ga waha pe Yesu kāndeyārfā yawāhāfa ta pe n ka yaha ye, -ye naa koo ke!

¹³ Loo ne, wii u waha n pāā yor raa ter wo, u yai u Yāhā nar, ke n u ta u n maha waha naa ke kaplāŋ yīntaha yar nawee- na. ¹⁴ Ye sē yāā, ufua ma nii n pāā Yāhā ne yor raa ter wo, yor rii tuu sē te cā ye, u laam wo u cā u n pāā Yāhā ye, u sē -sē u ya yē kaplāŋ war ye. ¹⁵ U yai u lii pye? U ga naa n pāā Yāhā ye kaplāŋ nkāy ter syi ne, nkāy tuu sē waha ke war ye, -tuu maha naa n pāā Yāhā ye kaplāŋ nkāy ne, nkāy u koo war. U ga naa yay le Yāhā ye kaplāŋ nkāy ne u sē ke war ye, -tuu maha naa yay le kaplāŋ nkāy ne u koo war. ¹⁶ Ye sē yāā, ma'a nii Yāhā sey ma laam ya wo, pe yawāhāfa saha ke kaplāŋ war ye. Pe -sē ga ba pye mii, pe le cā pe ma yē wāā sya pe yee, «Amēn, le nii ke syi»? ¹⁷ Taa Yāhā sey kaplāŋ nkāy ne, ke ma sya yō, ma nampyeŋ saha ke war ke n laa yō u kē ye.

¹⁸ Ndoo waha n pāā yor raa ter syi wo, ma ta ter ye bye yaha. N syaha wāā Yāhā kē loo nde wī̄ na. ¹⁹ N ma -sē pye Yesu kāndeyārfā yawāhāfa nsoho wo, n ma pe klahā kate- bua ya ne pe yor wo, koo puar n naa kaplāmbuar pāā pe ye yor raa ter wo, tii waa sē te cā ye.

²⁰ Wo nna, ye ma syi ye naa kai- yāŋ mii kicar me ye ne ye. -Ye nii pēyār wāŋ syi dyaŋ kapee- wāpyeŋ kuę ye, -tee -sē naa kai- yāŋ wāle yīntaha ne! ²¹ Ye sē yāā, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yāhā yee:

«N ga ba ta,
 yor raa terfa n ta kaplāŋ pāä Yiisrëfa ye.
 N ga ba kulaafa yēr ta,
 n naa n pāä pe Yiisrëfa ne.
 Loo naa byε ne,
 pe saa ba naa ta kaplāŋ luhu ye.»

²² Loo ne, wāpāä yor raa ter syi wo, le ma kayar mpāy ye pe sē cīnde Yāhā cā ye, n sē yee Yesu kāndeyärfa poo ye. Waa Yāhā kaplāŋ wāluhu u ya laam wo, tesē ke wātōr ne nawee- ye, loo nde ma kayar pe Yesu kāndeyärfa poo ye, n sē yee mpāy pe sē cīnde Yāhā cā ye.

²³ Le ga waha pye ye Yesu kāndeyärfa yawāhāfa byε pe ya wāä. Ye byε ma nii n pāä yor raa ter wo, tii waa sē te cā ye, naweetee- mpāy pe pa pe sē cīnde Yāhā cā ye, tesē mpāy ne pe pa kaplāŋ luhusaha wo, pe ga yee nafāän ne ye ne.

²⁴ Le ma -sē pye Yāhā kaplāŋ nkāy dye ye laam wo, ye n nii ke tōr yii wuhu na nawee- ye, koo puar. Loo na, mpāy pe pa pe sē cīnde Yāhā cā ye, tesē mpāy ne pe pa kaplāŋ luhusaha wo, pe ma ye yē kaplāŋ war, loo ga ta pe n le cā laha pe yee pe kapee- wāpyeŋ sē yō ye. Ye kaplāŋ ga nii pe ye kasāhā dyaŋ. ²⁵ Pe ga pe ya laam wūhū byε yāä gbaa na. Pe ga kānklūy gbāä kāntraha na, pe Yāhā sey, pe ye pye, a Yāhā ma ye ne cīnde.

Ye yai ye naa n pye mii yawāhā wo

²⁶ Wo nna, tee yai ye naa n pye mii, le nde: Ye ma yii wāä yawāhā wo, laa na, ye laam wo waa ma Yāhā wāsey yaa gaa ne; waa -sē ma kaklaha wīl laa ne; waa -sē ma Yāhā kapān laa dye u laam wo, wātōr wīl; waa -sē ma u ga Yāhā wīl laa pāä

nawee- ye yor raa ter wo; waa ter -sẽ ma wii tuu ga waha too yor ter nde kaplāŋ wã kлаha, nawee-byε n ke war. Pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa ma koo kai- ngīi byε luhu, ke yai ke waha pe ta pe n ka yaha ye le Yesu kānde wo. ²⁷ Ye ma yee ye ga Yāhā wūhū nkāy pāä pe yawāhāfa ye yor raa ter syi wo, ke pāäfa ma n t̄er nawee- tāä yaha ye. Pe maha naa ke pāä pe ya wuhu na. Nawee waa ter yai u maha pye, wii tuu ga waha ke kaplāŋ wã kлаha, pe yawāhāfa byε n ke war. ²⁸ Le ma -sẽ pye koo kaplāŋ ngīi wāklahafua wee ye, waa ma n yimbui yir pe yawāhāfa n naa n luhu u ye ye. Wii ma nii kaplāŋ pāä yor raa ter syi wo, u naa ke pāä u ya ya Yāhā ye. ²⁹ Mpāy poo na pe Yāhā kapān laa luhu pe laam wo, poo syām syi, laa na tāä ya, ga waha kapān gbe, pe ke tōr nawee- ye. Pe yawāhāfa -sẽ ga yāŋ le pe kaplāŋ wo. ³⁰ Waa ma pye kapān na, loo yale wo Yāhā kapān laa ma dye waa ter laam wo, u n yee u ga le tōr, wii u ma kapān na, u yai u yaha le. ³¹ Loo nde na, Yāhā wūhū ma dye ye laam wo, ye ga waha naa ke tōr yii ye koo syi, yii wuhu na. Loo ga ta ye yawāhāfa ga kaklaha yāä, pe maha plāhā nii le Yesu kānde wo. ³² Mpāy pe koo Yāhā kaplāŋ luhu, ma ke tōr nawee- ye, pe yai pe pe ya wāyigi cā ke wāpāä yale ne. ³³ Ye sē yāä, Yāhā sē n traha nawee- pe nii wāplāŋpyefa ye. Ke n ke pe naa n nii yrīŋ na.

Mii le ma mii syi dyaŋ Yesu kāndeyārfa yawār wo, teebehe byε wo, ³⁴ ye ca yai pe yaha naa n le ye yawār wo, pe sē yai kaplāŋ wāpāä ne koo fla na ye. Ye sē yāä, Yāhā sabangbāŋ wo, le ma le yrūhū yaha ma yee, ca yai pe yī kor naa n

le. ³⁵ Pe ma yee pe ga laa ye, pe ga naa le ye, pe pa ye kle wo. Le sē yō cō u naa n pāä Yesu kāndeyārfa yawāhā wo ye. ³⁶ Tee n pye ke syi, yii fla la le Yāhā kapān yir laa, yii ya la tee le yāä?

³⁷ Wii ma yee Yāhā kaplāñ n dye woo laam wo, u n ke tōr nawee- ye, laa na u ma le ga, a Yāhā Yrā Fānga ma u ne, ufua yai u cā Yīnfua Yesu kānde wūhū kē tē yrūhū n yar ye na. ³⁸ Wii ma loo sye, Yāhā bya ga ba ufua sye.

³⁹ Wo nna, lii le ma le na, -ye naa n ke Yāhā kaplāñ n naa n dye ye laam wo, ye n naa ke tōr nawee- ye! Ye ma syi ye sē Yāhā kaplāñ wāpāä sye yor raa ter syi wo ye! ⁴⁰ -Ye naa ke kai- pye yīntaha ne, ye ma n planj naa n pye ye!

15

Yesu Crise wāyir wīñ gbā wo

¹ Wo nna, le Yesu kapāyīñ lii tē pāä ye ye, ye le sya le yaha ye laam wo, ye yii plāhā le wo. N n traha n maha le gbihi pāä ye ye. ² Tē ba le yar ye na mii, ye ma le le yaha ye laam wo koo syi, le ga ta ye n sya yaha. Mii loo sē ne ye, le ga nii mii ye le ka sya ke dyanj.

³ Kai lii le ma yīñ, pe ra klaha le ne mii syi dyanj, ta bya, n ba ye klaha le ne koo syi dyanj. Loo ne nde: U Yāhā Yīndefua Crise ku wo kapeewīñ na, mii le bii cāä yrūhū yaha Yāhā sabangbāñ wo mii. ⁴ Pe u le gbiñ wo. Ke plii tāä wuhu, u n yir gbā wo, ma dur ba yrāñ na gbaafa ye, mii le bii cāä yrūhū yaha Yāhā sabangbāñ wo mii. ⁵ U n u ya yar Pyar na. Loo kur ye, u n u ya yar pe

kānyārwai sēnsye syām na. ⁶ Loo kur ye, u n u ya yar u kānyārwai yīsyām gbeebua mpāy na. Pe fānga ma nantāŋ yrāŋ na, nanem mpāy ya me pe ku pe laam wo. ⁷ Loo kur ye, u n u ya yar Syake na, ma ba u ya yar pe Yesu tēnlēhe bye na.

⁸ Poo mii bye kur ye, u n u ya yar ta bya na, ndoo wii n ma mii pe bye nambuange dyan. ⁹ Ye sē yāā, ndoo kē n ma pe Yesu tēnlēhe bye nakūntāŋ. N sē yai ge yai pe naa ra yee Yesu tēnlēhe ye, n tee naa Yesu kāndeyārfa kē wāboo ne. ¹⁰ Yāhā laantār kāmay na, tē ma ngii n nii koo. Ke kayī lii pye ra kē, le laa yō ra kē, ma sya ra ta ge ta ra n tēn tē ma ta ter pe Yesu tēnlēhe bye yaha. Cīnde -sē na, ndoo sē kē n waha yia loo tēn nde na ye, te Yāhā laantār roo fānga kē, laantār rii ke te wāā ra kē. ¹¹ Loo nde na, le tāy le pye ndoo woo, le tāy le pye poo woo, loo wīi nen ya ne wo bye too n pāā ye ye Yesu Crise wīi na, ye n u ta ye Yater.

Wo wāyir wīi gbā wo

¹² Loo ne too n pāā nawee- ye ma yee, u Yāhā Yīndefua Crise yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye. Yii mpāy -sē maha pye mii ma le pāā, a mpāy pe ku wa, pe saa ba yir gbā wo, pe nii yrāŋ na ye? ¹³ Le ma pye cīnde, le yīntaha ne u Crise sē yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na ye. ¹⁴ Le ma -sē pye u Crise sē yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye ye, too u wīi pāā ye ye, wo ka n pye; tee u ta ye Yater, ye ka pye. ¹⁵ Tesē, le ga nii mii wo kawar fua taha Yāhā na, ma yee ke u Crise ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na. Āwā, le ma pye cīnde, Yāhā sē nakur ta te n yir gbā wo, ma

n nii yrāŋ na ye, le ȳntaha ne, ke sē u Crise ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye ye. ¹⁶ Ye sē yāā, le ma pye nakur saa ba yir gbā wo, te nii yrāŋ na ye, le ȳntaha ne, Yesu Crise sē yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na ye. ¹⁷ Le ma pye u Crise sē dur ba yrāŋ na ye, ye u ka ta ye Yater ke dyaŋ; kapee- nkāy tee pye, ke sē laha kāā ye na ye. ¹⁸ Tesē, Yesu kāndeyārfā mpāy byε pe ku, pe saa sya yaha ye. ¹⁹ Wo ma koho taha yaha u Crise na, ma yee u koho le wo ye driyē nge ya wo, wo wīi ga pee le ta ter nawee- byε wīi na.

²⁰ Lii le ma cīnde, loo ne nde: U Yāhā Ȳndefuā Crise woo kē u cāā yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na. Woo wīi le yar, mpāy pe ku pe bya ga ba yir gbā wo, pe nii yrāŋ na. ²¹ Ye sē yāā, nawee waa wīi bii ta, gbā n dye nawee- byε nsoho wo. Nawee waa ter wīi kē le ta yagaa, nawee- byε ga ba yir gbā wo, pe dur nii yrāŋ na. ²² Dama wīi le ta nawee- byε n nii n ku mii, mpāy byε pe -sē wāā le u Crise ne, poo byε ga ba yir gbā wo, pe nii yrāŋ na koo syi. ²³ Le ga ba nii mma ma syi dyaŋ: Yesu Crise woo u cāā yir wa pe byε yaha. Kur ye, mpāy pe ma u wām, poo ga ba yir pe ya ndoŋ gbā wo, pe nii yrāŋ na u durbaper. ²⁴ Loo kur ye, driyē kuayale ne. U Crise ga ba ȳnfar ter byε kua kāā, tesē yahasee fle ne, tesē fānga ter byε ne. Loo kur ye, u ga kai- byε le soho u Tuhufua Yāhā koho wo. ²⁵ Ye sē yāā, u Crise yai u nii kai- byε ȳŋ na, Yāhā n sya ba u napīi- byε yia, ke pe ta u n troho fyāhā tā pe na. ²⁶ Napīi wīi u ga pye klahā- kur ye, woo kē gbā ne. ²⁷ Ye sē yāā, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo

ma yee: «Yāhā ta u n troho fyāhā tā wān kur byε na.» Pe ma yee wān kur byε, pe sē -sē yee Yāhā bya ne ye. Koo kē ke wān kur byε yia, ma ta u Crise n troho fyāhā tā te na. ²⁸ Kai- byε fānga ma ba le soho u Crise koho wo, woo wii u ma Yāhā Dya, u ga u ya le soho Yāhā koho wo. Loo nde na, Yāhā ga nii ke kai- kur byε yīŋ na.

²⁹ Tee n yee, mpāy pe ku wa pe saa ba yir gbā wo, pe nii yrāŋ na ye, nwa ta ye laam wo, mpāy pe ya tāā n yi loho wo mpāy kē pe ku wa? ³⁰ Ndoo tesē ra tēntēwai ne, nwa ta kayīhī n wo yāā yalebyε le Yesu kapāyī wāpāā wī̄ na? ³¹ Wo nna, plii byε gbā ma ra tāy tūntūn. Ye wī̄ ma ra ye yī̄nkuāyir wī̄, wo Yī̄nfua Yesu Crise kāmay na. Loo ne, n kai- ngī̄ pāā ye ye. ³² Tē le sysa, ma nii srā waygapyār ne Yefesyi wo, le ma ne pye naweetee laam wī̄ ya ne, le ga ba lii yō̄ ra kē? Le ma pye mpāy pe ku wa, pe saa ba yir gbā wo, pe nii yrāŋ na ye, ah -too naa wo troho tāhā plāhā nge yor wo ke n yee:

«-Too naa n di, wo naa n wɔ̄;
ye sē yāā, sukūhū gaa laam wo waa ku.»

³³ -Ye yii yigi, ye sē plāhā nge yāā ke n yee: «Mboo wii ma pye naweeyō̄, ma -sē nii n taha naweepee- na, pe ga ma le pe yor wo.» ³⁴ -Ye laantor yāā, loo le yō̄, tee tyii kapee- wāpyeŋ na! Ye laam wo, mpāy ma pe sē Yāhā wūhū cā ye. Le yai le naa fyar yigi ye kē!

Nakur kadye wāyir wī̄ gbā wo

³⁵ Waa ga waha le yey u yee, a mpāy pe ku wa, pe ga ba pye mii pe yir gbā wo, pe nii yrāŋ na? Pe kadye ga ba nii mii syi dyan? ³⁶ Naplege kē

ufua ne. Ye sē yāā, ma'a ngaa pua le kāntraha wo, le pua yai le ku wa le cā fīy. ³⁷ Ngaa pua ya ne taa le kāntraha wo. Le ga waha pye sepua syi, laa na ngaa ter pua. Ke digi wāŋ gii ke fīy wa ma nii wan, koo sē kē taa le kāntraha wo ye. ³⁸ Pua woo pua woo, Yāhā ga u ta u n fīy koo laam wāfīy. Pua woo pua woo, u yai u fīy u nii ngii, Yāhā ga u ta u n fīy u nii koo kla. ³⁹ Yāhā ke wān tii bye tāhā, tesē nawee ne, te bye kadye wee wāceŋ ye: Nawee kadye ma ke ya ya; treresyar kla kadye ma ke ya ya; kānsyā kadye ma ke ya ya; fua kadye ma ke ya ya. ⁴⁰ Yāhāyīŋ wān bya ma, tesē kāntraha wān ne. Yāhāyīŋ wān nayōr ma te ya ya, kāntraha wān nayōr ma te ya ya. ⁴¹ Yai nayōr ter ma ke ya ya, yron nayōr ter ma ke ya ya, yrompii nayōr ter ma ke ya ya. Pe yrompii bye ge, pe nayōr ma pe ya wuhu na.

⁴² Mpāy pe ku wa, pe ma ba yir gbā wo, ma nii yrāŋ na, le ga ba nii koo syi dyan. Nakugu kadye ma le wa gbīi wo, ke ga fūhū. Ke ma yir gbā wo, ma nii yrāŋ na, ke saa ku nantāŋ ye. ⁴³ Nakugu ma le kāntraha wo, ke wee ngaa ye, fānga wee ke na ye. Ufua ma ba yir gbā wo, ma nii yrāŋ na, u ga nayōr yāā, u maha nii fānga ne. ⁴⁴ Nakugu ma le kāntraha wo, ke ma kāntraha kla ya dyan. Ufua ma -sē ba yir gbā wo, ma nii yrāŋ na, u ga nii Yāhā Yrā kla. Yagaa, wo ma kāntraha kadye ne, wo ga ba nii Yāhā Yrā kadye ne. ⁴⁵ Ye sē yāā, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee: «Dama wii u ma nawee cir, Yāhā kē ke bii ta u n nii yrāŋ.» Yesu Crise wii u ma mii Dama syāŋ wuhu waa dyan, woo ma Yāhā Yrā lii le cīnde

yrā wāā nawee kē. ⁴⁶ Yāhā Yrā kla koo sē kē ke cāā n pai ye. Kāntraha kla kē ke cāā n pai, Yāhā Yrā kla n cā taha. ⁴⁷ U Dama cir Yāhā bii u tāhā cuhu ne, u n nii kāntraha kla. U Dama syāñ wuhu woo ma yāhāyīñ kla. ⁴⁸ Mpāy pe ma kāntraha wām, pe ma mii wii dyañ Yāhā bii u tāhā cuhu ne. Mpāy pe ma yāhāyīñ wām, poo wīñ ma mii wii dyañ u ma yāhāyīñ wūñ. ⁴⁹ Yagaa, wo ma mii wii dyañ u pye kāntraha kla. Wo ga ba nii mii wii dyañ u ma yāhāyīñ kla.

⁵⁰ Wo nna, lii n n traha n pāā ye ye le nde: Wii u ma kāntraha kla, kadye ne u ye ntāñ ne, u saha dye Yāhā yai klo wo ye. Kāntraha kadye ma gbā koho wo, kadye nge syi saha kuee yai tāñ yrāñ ye.

Gbā saa ba pye yāā nantāñ ye

⁵¹ Yagaa, n ga kai laa pāā ye ye, lii tee sē cā ye. Wo byε saa ba ku tāñ ye. Mpāy pe ku wa, tesē mpāy ne pe ga ba pye yrāñ na, pe byε kadye ga ba wā klaha. ⁵² Le ga ba pye le yalebyε wo, teele nen ya, yaliile wo tūūtūñ ma ba yer wāwuu ne. Tūūtūñ ma ba wuu, mpāy pe ku ter wa, pe ga yir gbā wo, pe kuee yai tāñ yrāñ na. Wii mpāy wo ma yrāñ na, wo byε kadye ga ba wā klaha. ⁵³ Ye sē yāā, kadye nge gii ke ga waha fūhū, ke yai ke ba nii ke saha fūhū yāā ye; koo gii wākuyāā ma ke na, ke yai ke ba nii wākuyāā wee ke na ye. ⁵⁴ Kadye nge gii ke ga waha fūhū, wākuyāā ma ke na. Sukūhū gaa laam wo, ke ga ba nii ke saha fūhū yāā ye, wākuyāā saa pye ke na ye. Loo yale wo, Yāhā sabangbāñ kaplāñ ngīñ ga nii cīnde. Koo kaplāñ kē ngīñ:

«Gbā wī̄ kua, gbā yia tā̄!
 55 Gbā saha yia wā̄boo na nantā̄ ye.
 Gbā fā̄nga kua.»

⁵⁶ Gbā fā̄nga yi kapee- wā̄pyeŋ wo. Kapee-wā̄pyeŋ fā̄nga -sē yi Yāhā kānde kataŋ wo.
 57 Yāhā kē ke fā̄nga wā̄ wo kē Yesu Crise kāmay na, wo n waha n yia. Ke miingbā̄ŋ yai ke naa n sey yalebye!

⁵⁸ Loo nde na, wo nna, -ye yii plāhā, Yesu wī̄ n nii gbā̄ ye laam wo, ye n u tēn tē naa n yō. Ye le cā ma yee, le Yīnfua Yesu tēn lii tee n tē woo ge kāmay na, tēwai sē ne ye.

16

-Ye naa koho le ye Yesu kāndeyārwai ye!

¹ Pe war wāwā̄ wī̄ na mpāy kē pe ma Yāhā nawee-, tē ba Galasyi Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yar pe naa n pye mii, ye bya -ye naa n pye koo syi! ² Jimaasyi jimaasyi, nawee nawee woo, tuu ga waha yia kii na, u koo cer yi ta yaha u ya tā̄ teelaa wo. Loo na, n ma ba pa ye fla na, ye saa naa yii fā̄y war wāwā̄ wī̄ ne ye. ³ N ma ba ka ye fla na, ye ga naweeyōm mpāy yā̄ŋ yi, ye pe war bye le soho poo koho wo. Ndoo -sē ga sabar yrūhū, n le soho pe koho wo. Ke syi, pe ma ga dye Yurusalem wo, ke fla Yesu kāndeyārfa ga pe wāpa yī̄ŋ cā. ⁴ Ta bya ma -sē yai n ka Yurusalem wo, waa ke yrāhā yi wii na pe ne.

Kai- nkāy Pɔl n traha u pye

⁵ N ma ba ka Maseduan kāntraha na, n ga ta ter ga ye fla na. N n traha n ga yi Maseduan Yesu kāndeyārfa na. ⁶ Laa na n ga ba faa ma- ye fla

na, laa na n ga ba wər cāã byε pye ye fla na. Loo na, teelaa fla wākaŋ ma ba yi ra na, ye ga waha koho le ra ye, ta n ka ke fla na. ⁷ Yagaa woo, n sē n traha wo n wii yāã wāyāã ya, ta n ta tēr ye. N n traha n ba yalaa dye ye fla na, Yīnfua Yesu ma le sya.

⁸ Pāankōti gbar -sē ga ra yāã Yefesyi na nwo. ⁹ Ye sē yāã, ta yīn tāy tēngbāy laa ne nwo, koo kē. Napīi- wānihi naa byε ne, n ga loo tēn nde tē.

¹⁰ Timuti ma pa ye fla na, -ye u yigi yō! Ye sē yāã, woo bya ma le Yīnfua Yesu tēn na ta wāŋ syi dyaŋ. ¹¹ Ye ma syi ye ga naa u klon ye! -Ye koho le u ye u n waha u yrāhā yi yrīn ne, u pa ra fla na. Wo u sēn, ndoo tesē pe Yesu kāndeyārfa ne. ¹² Wo tēntēwē Apolosu woo wīi na, n naa u nar u ka ye fla na, pe Yesu kāndeyārfa mpāy ne. Le sē -sē pye u laam wo yagaa ye. U ma ba draha yāã, u ga ba ka.

Kaplāŋ kuasaha, syaha ne

¹³ Ye ma n faha yii na ye, -ye ta Yesu wīi n nii gbāã fānga ne ye laam wo! -Ye naa tetege le yii wo, -ye naa yii plāhā le Yesu kānde wo! ¹⁴ Ye tyii ye ntāŋ n dye yii tāy ye kānkai- byε wo!

¹⁵ Wo nna, ye Tefanase cā u kahafa ne. Ye cā poo me pe cāã dye le Yesu kānde wo Yakayi kāntraha na. Le tāy pe ye, pe n nii koho le pe Yesu kāndeyārwai ye. ¹⁶ -Ye naa nagboho ta poosyifa na, tesē mpāy byε ne pe ma le Yīnfua Yesu tēn na! ¹⁷ Tefanase ye wāpa wīi tāy ra ye, Fartinase ne, Yakakuse ne; tee sē pye ye, poo me pe pye ra ne ye draha wo. ¹⁸ Pe pa ma ba ra

laam yīn, le n maha ye bya laam yīn ye kē. Ye yai poosyifa wī̄ n naa n tāy ye ye!

¹⁹ Yasyi kāntraha Yesu kāndeyārfa yawārfa byε ye syar. Yakila u cō Persyile ne, ma suhu Yesu kāndeyārfa mpāy ne pe pe ya wāā pe kaha wo, pe ye syar Yesu kāndeyārfa syaha ne. ²⁰ Wo teende Yesu kāndeyārfa byε ye syar. -Ye yii syar naambiyār syaha ne!

²¹ Ndoo Pol, n ga kaplāŋ ngī̄ kuasaha yrūhū nii ya: N ye syar. ²² Wii ma yee Yīnfua Yesu wī̄ sē n tāy u ye ye, yoosēn te pye ufua na. Maranata: Wo Yīnfua Yesu, pa!

²³ Wo Yīnfua Yesu, u u laantār yar ye na. ²⁴ Ye byε ntāŋ dye ra tāy. Wo byε wāā le Yesu Crise kāmay na.

**YĀHĀ NAAMBIYĀRFĀN SABA
Karaboro, Eastern: YĀHĀ NAAMBIYĀRFĀN SABA
New Testament**

copyright © 1993 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Eastern Karaboro

Contributor: WBT Central Zone

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

15120496-00e2-503a-8d40-2d7cfcd1ba5b